

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročnina L. 1.500
Letna naročnina L. 3.000
Letna inozemstvo L. 4.000
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXIII. - Štev. 50 (1181)

Gorica - četrtek, 23. decembra 1971 - Trst

Dvojna številka L. 100

Naš letošnji božič

V teh dneh ljudi vedno bolj prevzema božično razpoloženje. Mladi pričakujejo šolskih počitnic, starejši nekaj prostih dni. Reklama po mestu kričeče vabi na nakup vsakovrstnih dobrin za božične darove.

Pripravljajo se prireditve za razna obdarovanja. Casopisi, radio, televizija naznanjajo božič. A ko človek vzame v roke pomnožene ilustrirane izdaje revij in prebira članke, išče, da bi našel kaj globlje o božični skrivnosti, ki prevzema ves krščanski svet, je razočaran. Pišejo in govore o božiču, pa to so dostikrat samo legende, zgodbe, bajke, ki so zanimive za domišljijo, a ne povedo nič.

Kdor se hoče približati božični skrivnosti, mora seči po boljših virih. Mogočna sredstva obveščanja, ki popolnoma zajamejo duha današnjega človeka in mu posredujejo vse mogoče novice, tu odpovedo. Božič mu bolj zmalčijo, kakor pa predstavijo v pravi luči.

VPRAŠANJE BOGA

Vprašanje Boga je vedno aktualno za vsakega človeka. Res je, da bi se kateri rad znebil misli nanj. Nekateri se prepričujejo, da ga sploh ni. Prisluškujejo tistim, ki se širokoustijo, da napredek, znanost, nova odkritja spodrivajo vsako, tudi krščansko vero. Utrjujejo se v tem upanju, ko slišijo ali morda tudi berejo kakšnega »modrijana«, ki »dokazuje«, da je vera v Boga samo še za preproste, neizobražene ljudi. Nazadnjaški pa noče biti nihče, čeprav v resnici nima nobene izobrazbe. Koliko jih je tudi, ki pokorno sledijo gibanjem, v katera so se vključili.

Tako imamo danes nekatere teoretične, recimo prepričane brezverce, še več pa imamo praktičnih brezvercev, to je takih, ki nimajo »časa«, da bi se zmenili za Boga, ki živijo, kakor da bi ga ne bilo. Mislim pa, da je glavni vzrok za vse od Boga odtrgane in od njega oddaljene ljudi v tem, ker nimajo prave ideje o Bogu, ker si ga predstavljajo po svojem majhnem, nepopolnem znanju ali ker so sprejeli idejo Boga od drugih, ki so jo skvarili in zmalčili.

Kdor ima pravo idejo, misel, predstavo o Bogu, bo veroval v vsakem napredku, na vsaki stopnji kulture, tudi potem, ko bo človek prosto potoval po vesolju. Razlika med vernim in preprostim in naprednim, izobraženim človekom bo samo ta, da bo tisti, ki bo več vedel, bolj prodril v skrivnosti sveta in vesoljstva, imel višjo, popolnejšo predstavo o neskončnem Bogu. Človek je in bo ostal končno bitje, zato skrivnosti vsepopolnega Boga nikdar ne bo mogel dojeti. Čas pa je že, da predstave o Bogu dobričini ali o Bogu neusmiljenem tiranu izginejo. To so človeške tvorbe, razodetje jih ne pozna. Kristjan ne bo hodil spraševati v verskih zadevah nevedne ali brezverne, pa naj nosijo kakršno koli ime, kakšen je pravi Bog. Vzel bo v roke sv. pismo, spise velikih teologov, poslušal bo nauk Cerkve, če se bo hotel prav poučiti o verskih stvarih.

CERKEV NAJ SLUŽI DANAŠNJEMU ČLOVEKU

Seveda pa bo potrebno, da tudi Cerkve ne bo delala nobenih zaprek modernemu človeku, da odkrije in si pridobi pravo idejo Boga Stvarnika, Vladarja vesoljstva

in Očeta, ki skrbi za človeški rod. Ne mislim na nauk Cerkve, ki je bil vedno isti. Pač pa na način, kako ga je posredovala ljudem.

In to je tisto, kar je motilo in še moti mnoge ljudi. Gromoviti govorniki z visokih prižnic spadajo v preteklost. Vprašanje je, če so sploh kdaj prav vršili svojo službo. Rad bi vedel, kaj je bolj oddaljilo ljudi od Boga kakor latinščina, ki so jo tako dolgo krčvito držali in bi jo nekateri še hoteli ohraniti. Ti ne upoštevajo osnovnega zakona, da spoznanju sledi verovanje in čiščenje Boga. Koliko pravega farizejstva je bilo tu! Odkrito priznajmo, da so bolj z ustnicami čistili Boga kot pa z duhom in srcem.

Zginiti bo moralo v Cerkvi tudi toliko nečimernosti v naslovih, obleki, ceremonijah, kar tako odbijajoče vpliva na današnjega demokratičnega človeka. Marsikaj od te navlake, ki je v Cerkve zašla od svetne oblasti, je že zginito, marsikaj pa jo še teži. Naš Gospod, apostoli, papeži, škofje, duhovniki prvih stoletij se na zunaj niso razlikovali od drugih ljudi. Tudi v bodočnosti se ne bodo mogli brez škode za širjenje Kristusovega evangelija.

VELIČINA BOŽIČNE SKRIVNOSTI

Božična skrivnost je nekaj tako velikega, nedopovedljivega, da mora ob njej obstati vsak človek, ki kaj misli. Kolika škoda, da je toliko tudi vernih kristjanov, ki jo zelo površno doživljajo! Mislijo na božič, se ga vesele; a kar jih na njem privlači, so zunanje, obrobne stvari, ne pa bistvo božičnih praznikov. Za nekaj dni se bodo sprostiti, se osvobodili morečih poklicnih skrbi, razkropljeni družinski člani se bodo zbrali skupaj morda po dolgih letih, kaj boljšega bodo jedli in pili, šli se bodo smučat, napravili bodo obiske pri sorodnikih, znancih... Drug drugemu bodo voščili srečen božič. Ali je to pravo praznovanje božiča? Ne, to je samo lep okvir.

Božič nam razodeva najgloblje bistvo Boga. Bog je neizmerno, neskončen po svoji moči, vednosti, modrosti, pravičnosti. To so bolj ali manj jasno doumeli že največji modrijani sveta. Kaj več spoznati pa niso mogli.

Krščansko razodetje pa nam odkriva, da je Bog tudi dobrota, ljubezen, usmiljenje. Svojo ljubezen nam izkazuje v takšni meri, da je to za človeško umevanje nekaj neslutnega, nezasišanega. Ni za nas

več skriti, nepoznani Bog; prikazal se je v človeški podobi. Prišel je med nas kot otrok, je bival med nami kot delavec, bil je učitelj najglobljih resnic življenja, veliki dobrotnik, ki je vsem delil dobroto, dvigal je grešnike, ozdravljaj bolne. Vsem ljudem je s svojim trpljenjem, smrtjo in vstajenjem prinesel odrešenje, odpuščanje grehov, življenje milosti. Ustanovil je Cerkve, da bi vsi, ki bodo hoteli, dosegli dostojanstvo božjih otrok in pravico do večne slave.

Z učlovečenjem, prihodom Sina božjega na svet, se je začelo čudovito delo odrešenja človeškega rodu. Vsako leto se za božič tega ne samo spominjamo, ampak tudi obilno zajemamo iz skladov njegovega zasluženja. To pa le tedaj, če odpremo svoje duše in svoja srca božji luči in milosti.

Moramo se nekoliko potruditi, da poslušamo, beremo in razmišljamo božjo besedo. Zahvaliti moramo Boga, da imamo v svojem jeziku tudi takega branja na razpolago. Vzemimo v roko »Katoliški glas«, »Ognjišče«, »Družimo«. Udeležimo se v redu prazničnega bogoslužja, ki vsebuje toliko duhovnega bogastva prav o božičnih praznikih. Samo po sebi umevno bi moralo biti za vsakega kristjana, da črpa iz prvih virov milosti, da dobro opravi s poveritvijo pristopi k misli Gospodovi.

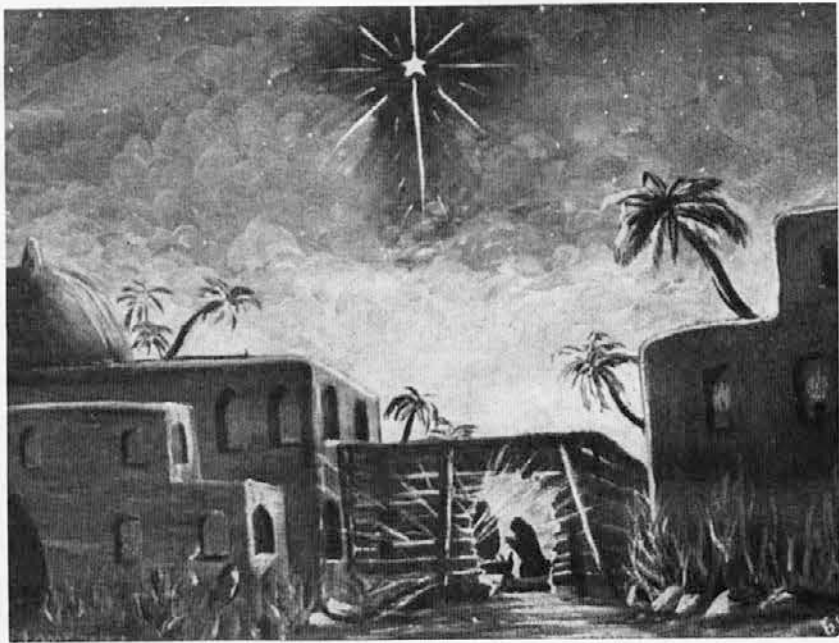
To nas bo duhovno prenovilo, dvignilo. Sad te prenovitve bo v tem, da se bodo v nas naselili mir, veselje, ljubezen, ki nas bodo nagibali, da vse to prinašamo tudi drugim.

DR. JOZE PRESEREN

Ce hočeš mir, se trudi za pravičnost

Za prihodnji novoletni dan, ki se zadnja leta praznuje kot svetovni dan miru, je sv. oče izdal posebno poslanico, ki je med drugim namenjena vsem državnim poglavarjem. Geslo za dan miru je: Ce hočeš mir, se trudi za pravičnost. To geslo je v popolnem nasprotju z nekdanjim geslom: Ce hočeš mir, pripravljaj vojno.

V poslanici pravi sv. oče, da mora imeti delo za mir prvo mesto v človekovem prizadevanju. To je še toliko bolj potrebno, ker pravemu miru nasprotuje nešteto dejstev. Sv. oče še razlaga, da moramo imeti o miru pravo idejo. Miru ni mogoče vzpostavljati s silo, pa tudi ne z zvijačo in lažjo. Krivično je, če celi narodi ne morejo svobodno izpovedovati svojega verskega prepričanja ali če so žrtve gospodarskega izkoriščanja. Mir najuspešneje gradimo, če pospešujemo pravičnost, zaključuje sv. oče.

Pomen in skrivnost krščanskega božiča je v tem, da se Kristus, naš Odrešenik, za nas skrivnostno znova rodi in doživimo ob njegovem rojstvu tudi mi svoje novo rojstvo, duhovno rojstvo v obnovljeni in pomnoženi milosti božji. Prav zaradi tega je bil božič našim prednikom tako drag, svet in častljiv. Vanj so znali vložiti svoje srce in svojo dušo. Da bi dan Kristusovega rojstva vsem našim naročnikom, bralcem, sodelavcem in širiteljem katoliškega tiska bil vir obilne božične radosti in po človeških rokah tudi priložnost krščanske dobrodelnosti ter toplih izrazov medsebojne ljubezni, iskreno želita

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
»KATOLIŠKEGA GLASA«

BOŽIČNE MISLI GORIŠKEGA NADŠKOFA

Med tolikimi voščili, ki jih boste prejeli v teh dneh, sprejmite tudi voščila vašega škofa. Izraziti jih hočem po našem tedniku ter jih povezati s številnimi problemi in dogodki, ki nas vabijo k razmišljanju. Namen katoliškega tednika ni samo, da vas obvešča, ampak da ob poročanju veselih in žalostnih dogodkov usmerja posameznika in skupnost k spoznanju vrednot, ki ustvarjajo iz nas družino v Kristusa verujočih.

V tej luči se odpira pred nami, duhovniki in laiki, bodočnost, ki smo jo dolžni graditi z veliko skrbjo. Vsak izmed nas mora dati odgovor Bogu, ki je postal eden izmed nas v Kristusu svojem sinu.

Učlovečenje, ki se ga spominjamo o božiču, nam mora ganiti, ker vidimo v njem uresničeno Očetovo obljubo o odrešenju. Njegova ljubezen do nas nosi ime Jezus, ki je vzel nase človeško naravo in vse, kar je z njim povezano, saj je žel samo nerazumevanje in bil celo zavržen ter nam nakazal križ kot znamenje odrešenja.

Božič ni le navaden spomin rojstva Gospodovega, ampak dogodek, ki zadeva vsakega izmed nas osebno in njegov prihod je povod upanja in veselja za vse. Današnji čas nas obdaja z nešteti težavami. Zagrenjenost in zmedenost jemljeta posamezniku čut gotovosti; zločini in ubojni nas polnijo z grozo, vojna, nasilje in krivice povzročajo še vedno smrt in uničenje.

V takih razmerah je krščansko ljudstvo poklicano, da oznanja preroško napoved; Gospod bo dal svojo milost in naša zemlja bo dala svoj sad. Tistim, ki ne upajo nič več in gledajo z neupanjem na vsak poskus obnove, kliče sv. Cerkve, naj verujejo v Duha, ki ustvarja v svetu vedno novo.

Kdor veruje v Njega, hodi »v luči zvezde« in gleda kot papež Janez XXIII. »navzgor in daleč«. Nima programov, da bi jih kriče oznanjal, ampak z življenjem oznanja, kar je Bog naredil za nas, ko nas je izbral. Naše življenje naj bo odgovor tej izvolitvi in jasno pričevanje naše vere.

Kot vzor svojega stremljenja si vzemimo Kristusa, končni cilj našega upanja in središče zgodovine in napredka, Njega, ki dá pomen svetovnemu dogajanju in vrednot človeškim delom.

Po Cerkvi, ki doživlja Kristusa v polni luči, naj se znova rodi med ljudmi, naj osrči vse, da bodo v Njega, ki »je in bo«, upali. Njegov prihod naj potolaži žalostne, opogumi ponižane, odpravi greh in združi v miru vse narode. Med drugimi naj doseže tudi cerkveno občestvo v Bouaké, tako drago našemu krščanskemu čustvovanju.

† PETER COCOLIN, škof

BESEDE ŽIVLJENJA

DETE NAM JE ROJENO, SIN NAM JE DAN

Pri polnočnici bomo poslušali v prvem berilu preroka Izaija (9 : 1, 2, 5): »Ljudstvo, ki hodi v temi, gleda veliko luč; ... ljudje se veselijo, ... Ker dete nam je rojeno, sin nam je dan.«

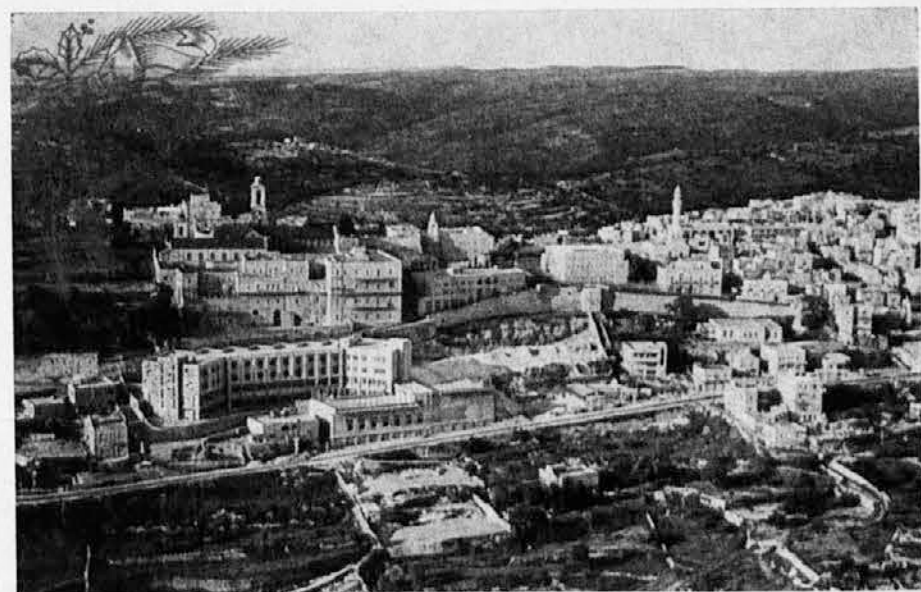
1. »Ljudstvo, ki hodi v temi.« Kolikokrat hodimo v temi, ker ne vidimo drugega kot materialne dobrine. Bog daj, da bi v tem božiču zagledali ono veliko Luč, Kristusa, ki nam prihaja naproti.

2. »Ljudje, se veselijo,« medtem pa bodo v Indiji milijoni naših bratov brez strehe in zadostne hrane preživljali ta božič! Preko »Ognjišča« ali »Družine« bi mogli — in morali — vsak po svojih močeh vsaj nekoliko pomagati. Drugače ne vem, če se bomo smeli veseliti praznikov!

3. »Ker dete nam je rojeno.« Ljudje se sicer veselijo, a mnogi na svetu morda niti ne poznajo pravega vzroka božičnih praznikov, tj. rojstvo božjega Deteta! Kako znamo zvotliti versko vsebino cerkvenih praznikov!

4. »Sin nam je dan.« Koliko slovenskih družin, tu in onstran meje, se še veseli, če se jim rodi drugo ali tretje dete? Molimo ta božič za številnejše slovenske družine!

K. I.

Bethlehem kot je danes. Cerkve Kristusovega rojstva je tista v sredi z nizkim zvonikom. V ozadju Judove gore, pod mestom pa se raztezajo betlehemske poljane, kjer so angeli naznanili pastirjem veselo novico

Kulturni večer o Rusiji

Dr. Tone Požar, profesor vipavskega semenišča, se je v poletnih mesecih udeležil 40 slavisti potovanja po Rusiji. Iz te dolge poti je prinesel domov dragocene »odpustke«, katerih smo bili deležni tudi mi v Gorici. V nedeljo 19. decembra nam je dr. Požar predaval v Katoliškem domu diapositive s tega potovanja, ki jih je spremljala njegova razlaga.

Namen potovanja slovenskih intelektualcev po Rusiji je bil obisk rojstnih krajev velikim ruskim umetnikom Tolstoj, Turgenjev, Gorkija, Čehova in drugih, ogledati muzeje in druge umetnine ter se približe seznaniti z ruskim človekom. Program jim je popolnoma uspel, o čemer smo se tudi sami prepričali, ko smo občudovali lepe kraje od Kijeva preko Moskve do Leningrada. V sami Moskvi je od 650 pravoslavnih cerkva odprtih le 56, vse ostale so spremenjene v muzeje ali celo v plavalne bazene.

Strmeli smo nad lepoto stavb na Rdečem trgu, kjer se že od pete ure zjutraj postavljajo ljudje v vrsto, da se poklonijo balzamiranemu Leninovemu truplu. Občudovanja vredne so cerkve tam v bližini, ki jih krasijo številne kupole. Pa tudi druge stavbe vzbujajo pozornost, posebno ponoči, ko so bajno razsvetljene. Videli smo tudi največji zvon na svetu, ki tehta 200 ton.

Od leningrajskih zanimivosti je g. predavatelj pokazal zlasti slike pokopališča žrtvam zadnje vojne, slike velikih svetovnih umetnikov ter dragocene ruske ikone, s katerimi je predavatelj zaključil večer. Za ta kulturni večer je poskrbelo SKPD »Mirko Filej«, zato se je njegov predsed-

nik Viktor Prašnik zahvalil dr. Požarju za njego vtud in ga povabil, naj še pride v Katoliški dom.

Vrh

Preteklo nedeljo 19. decembra je bil za Vrhovce izreden praznik. Mednje je prišel nadškof msgr. Cocolin v spremstvu dr. Rudolfa Klinca, da blagoslovi novi zvonik in da mašuje med njimi. Vrh je namreč imel svojo cerkvico, ki je pa bila brez zvonika. Imeli so dva zvana, a niso jih imeli kam obesiti. Zato je bila njih srčna želja, da bi dobili primeren zvonik in, če mogoče, tri zvonove. Ta želja se jim je sedaj izpolnila. Poseben odbor je pod vodstvom župnika g. Marijana Komjanca poskrbel, da se je zgradil zvonik in da so dokupili še en zvon. Tako imajo sedaj na Vrhov nov zvonik in na njem tri zvonove, ki bodo vabili vernike k maši.

Nedeljsko slavje se je začelo ob 10. uri. G. nadškofa so sprejeli domačini v velikem številu. Navzoč je bil tudi sovodenski župan g. Češčut in drugi zastopniki oblasti. G. nadškofa so pozdravili najprej otroci, nato je zapel zbor »S. Kosovel« iz Ronk dve pesmi, slovensko Pobratimijo in še eno italijansko. Sledila je maša, ki sta jo z nadškofom sodarovala msgr. Klinec in domači župnik. Med mašo je imel pridigo g. nadškof. Cerkvena slovesnost se je zaključila z zahvalno pesmijo. Naj omenimo še, da je tradicionalni trak v novi zvonik prerezal najstarejši vaščan Karol Černic.

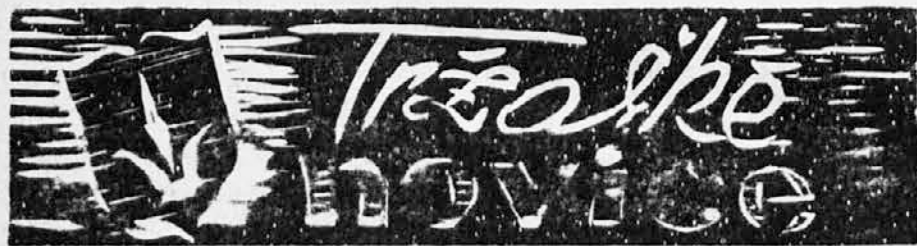
Po cerkveni slovesnosti je bila zakuska v gostilni Devetak, kjer so navzoči imeli priložnost, da so se pogovorili z g. nadškofom.

V nedeljo 26. decembra

na praznik sv. Družine bo zbor »Fantje izpod Grmade« izvajal v cerkvi v Jamljah

KONCERT BOŽIČNIH PESMI

Koncert bo po blagoslovu ob 15. uri. Vsi toplo vabljeni.

Seja sveta Slovenske skupnosti

V sredo 15. decembra 1971 se je sestala na svojo redno sejo svet Slovenske skupnosti. Predsednik dr. Zorko Harej se je najprej spomnil obletnice krivične sodbe Posebnega sodišča ter ustrelitve petih slovenskih junakov na Opčinah pred tridesetimi leti. Prisotni so njihov spomin počastili z enominutnim molkom.

Politični tajnik dr. Drago Štoka je nato podal daljše poročilo o dosedanjem delovanju Slovenske skupnosti v zadnjem letu, to se pravi od podpisa spomenice Slovencev vladnemu predsedniku Colombu do obiska pri njem 2. decembra letos. V tem obdobju je bilo storjeno marsikaj pozitivnega za našo slovensko skupnost tudi po prizadevanjih naše slovenske samostojne politične organizacije. Vprašani, ki jih je Slovenska skupnost obravnavala in rešila, je mnogo: od govora v slovenščini po italijanski televiziji do primernega zastopstva v rajonskih konzultah, od podpore slovenskim kulturnim in prosvetnim organizacijam do sestave osnutka za zakonsko zaščito Slovencev.

Ob koncu je dr. Štoka nakazal še nekatere probleme, ki čakajo na ugodno rešitev. Posebno se je ustavil ob nujnosti, da Slovenska skupnost pri prihodnjih tržaških občinskih volitvah napne vse sile, da skuša doseči izvolitev še drugega svojega svetovaleca v občinski svet. To bo možno doseči, če se bomo vsi Slovenci zavedali, da je edino v samostojnem nastopanju napredek naše manjšine. Pa tudi druge slovenske organizacije in skupine se morajo zavedati tega dejstva in odkrito podpreti napore Slovenske skupnosti.

Openska mladina

Samo teden po miklavževanju se je openska mladina predstavila v Finžgarjevem domu ob nabitno polni dvorani s prireditvijo »Jesen na Krasu« v sliki, besedi in glasbi. V zvezi s tem nastopom bi rad

povedal nekaj svojih opazovanj.

Najprej slike: g. kaplan Franc Pohajč je s svojimi krasnimi diapositivi pričaral pred nas vso krasoto jesenskih barv na gmajnah okrog Opčin. Res presrečna zavzetost v sliki pa je dobila svoj umetniški prizvok šele z literarnimi recitacijami. Nekatero svoje pesmi je sam pesnik Vinko Reličič snel na trak. Če potem opozorimo še na našega glasbenika Staneta Maliča, ki je prevzel zborovsko petje mladih, si moramo priznati, da je bila »Jesen na Krasu« pripravljena z vso resnostjo.

In kaj naj rečem o naših mladih umetnikih? Lepo so se nam predstavili, tako solisti kot zbori, da o ansamblu »Taïms« niti ne govorim posebej. Ta nam je z vso svojo mladostno sproščenostjo dokazal, kaj zmora naša mladina, kadar se za nekaj zavzame.

Ko sem poslušal tri pogumne deklice in njih zvoneče glasove ter pozneje skupino openskih deklet, sem si mislil, kako učinkovit mladinski zbor bi imeli lahko na Opčinah pri mladinski maši ob 9. uri! Kakšna škoda izgubljeni oz. puščati ob strani toliko neizrabljenih talentov in sili!

Samo Glosar

Gročana

V nedeljo 12. decembra je pri nas gostoval Slomškovi dom iz Bazovice. Srenjska hiša v Gročani ima večjo sobo, ki služi za seje in predavanja. V njej je nastopil najprej cerkveni pevski zbor iz Bazovice, pri katerem z veseljem sodelujejo naša dekleta. Prav v duhu tega sodelovanja se je cerkveni pevski zbor čutil dolžnega, da nastopi tudi v Gročani. Odpel je šest narodnih pesmi pod vodstvom dr. Z. Hareja. Nato sta nastopila ansambel Kondor in Trio, ki sta dobro uro zabavala številne poslušalce. Nastopilo je tudi nekaj solistov s harmoniko, ki so gojenci glasbene šole Slomškovega doma. Glasbenemu nastopu je sledila pogostitev nastopajočih v veseli družbi vaščanov. Dva harmonikarja

Te dni so izšle letošnje knjige Goriške Mohorjeve družbe

Na praznik sv. Janeza Evangelista v ponedeljek 27. decembra ob 16. uri bo pri usmiljenih bratih v ulici Diaz v Gorici slovenska sv. maša za tamkajšnje bolnike. Med njimi so msgr. Srečo Gregorc, ki je prikovani na bolniško posteljo že od velike noči 1965 ter štiri članice goriške Marijine družbe. Vsi ti bolniki bodo imeli tako priložnost, da skupaj z drugimi bolniki slišijo slovenske božične pesmi, saj bi jih drugače ne mogli. Pela bo mladina. — Na sliki vidimo msgr. Gregorca ob enem božičnih praznikov, ko so ga prišli obiskat šolski otroci in mu izrekli svoja voščila

Ivo Radovič in Rudi iz Prebenega sta ves čas pogostitve nudila vsem prisotnim veselo razpoloženje. Slišali smo, da so bili nastopajoči veseli lepega sprejema in da se bodo še povrnili v našo odmaknjeno, a prijazno vas. Naj le pridejo, da bodo veseli mlajši in starejši!

DAROVI

Za novo poslopje Zavoda sv. Družine daruje Ančka Božič 20.000 lir.

Za nagrobni spomenik msgr. J. Ukmarja je bilo doslej nabranih 870.000 lir.

Družina Brešan daruje za Alojzijevišče in Zavod sv. Družine po 5.000 lir.

Družina Vetrh daruje za Alojzijevišče in Zavod sv. Družine po 5.000 lir.

V počastitev pok. Jožeta Kocijana: sedem oseb iz bazoviške župnije daruje 43.000 za prizidek bogoslovne fakultete v Ljubljani.

Z. M. iz Gorice daruje po 15.000 lir za Alojzijevišče in sklad Katoliškega glasa.

Za misijone: N. N., Gorica, 3.000 lir.

★ ANSAMBEL »LOJZETA HLEDETA« IZ STEVERJANA vošči vsem poslušalcem narodno zabavne glasbe vesel božič in sreče polno novo leto.

Ledene rože

Zima se je prikazala v deželi. Kadar se človek zjutraj prebudi, ga na okenskih steklih pozdravijo ledene rože. Prinašajo mu prvi jutranji pozdrav. Ta je pač leden, kakor so rože ledene. Zato naj nihče ne zameri, če bodo tudi rože, ki so se meni nabrale in se mi nabirajo, večkrat ledene. Morda bodo koga stresle in ga pripravile k razmišljanju.

V zadnji številki je KG poročal o zadevi kateheta g. M. Komjanca na trgovski šoli in pokazal, kako so se njegovega primera poslužili levičarji in ga izrabili. Ta instrumentalizacija se nadaljuje, najbrž zato, da bi kdo o njej ne dvomil.

Tako so levičarji izdali poseben letak in ga obesili tudi na razglasni deski na trgovski šoli. Nato je komunistični svetovalec Menichino (član KPI) zadevo odstranitev kateheta g. Komjanca iznesel pred pokrajinski svet na seji v soboto 18. decembra ter zahteval, naj se predsednik Chientaroli (DC) zavzame za kateheta pred šolskim skrbnikom. Predsednik je baje obljubil, da bo to napravil.

Ce se bo to zanimanje za g. Komjanca tako nadaljevalo, homo lepega dne brali v »Primorskem dnevniku«, da se je zavzel za zadevo poslanec Albin Skerk (KPI) in vložil interpelacijo na ministra v parlamentu. Tako bi ta edinstveni primer v zgodovini demokratične Italije, da se komunistična partija uradno zavzema za nekoga kateheta, postal narodni problem. Morda pa še to učakamo!

Tako daleč torej sega instrumentaliziranje in politično izrabljanje nekoga ne ljubega incidenta na slovenski šoli, ker to služi tovarišem za njihove cilje, ki o njih govori že vsa Gorica. Vsaj nekoliko bolj naj bi prikrivali svoje namene, če hočejo izriniti iz šole dosedanjo ravnateljico in jo nadomestiti s svojo kandidatko.

(r+r)

KONEC VOJNE med Indijo in Pakistanom

Vojaški spopad, ki se je pričel 3. decembra med Indijo in Pakistanom, se je zaključil 17. decembra s premirjem, ki sta ga sprejeli obe vojskujoci se strani. Premirje je botrovala indijska zmaga v Vzh. Pakistanu. Indijske čete so po štirinajstodnevni bojih prisilile pakistanske enote, 47.000 vojakov po številu, da so se brez pogojev vdale.

Indija je imela v vsem vojnem obdobju 2.307 mrtvih, 6.163 ranjenih in 2.163 pogrešanih. Pakistan svojih izgub še ni javil. Gotovo pa so bile tudi visoke. Pakistanski poraz je že rodil svoje posledice: general Jahja Kan, vojaški diktator obeh Pakistanov, je že odstopil. Prav on je državo s svojo trmoglavostjo pripeljal do zloma: ko je videl, da se je v Vzhodnem Pakistanu, ki se sedaj imenuje Bangla deš, ogromna večina prebivalcev izrekla za samostojnost, je hotel to voljo ljudstva zatreti s surovo vojaško silo.

Indija je tako uspela, da z vojaško intervencijo pomaga volji vzhodnopakistanskega prebivalstva do samostojnosti. Pri tem ji je odločilno stala ob strani Sovjetska zveza, ki je s svojimi »sveti« v Varnostnem svetu OZN pripomogla, da ni bil sprejet noben sklep, ki bi bil primoral Indijo k prekinitvi sovražnosti. Sev. Amerika pa je spet pokazala, da ne zna brati znamenja časov. Bila je trdno na strani Zahodnega Pakistana, ne meneč se za dejstvo, da si vzhodnopakistansko ljudstvo želi samostojnosti. Tako se je znašla na isti črti kot Maova Kitajska, ki je z grozečimi besedami podpirala pakistanske zatiralce Bangla deša.

Indijske čete bodo v novi državi ostale, dokler se uprava ne organizira in oblast ne utrdi. Gotovo bo še prišlo do raznih izbruhov maščevanja med prebivalstvom, ki jih bo težko preprečiti, saj so se zgodili pred zmago indijskih čet množični pokoli s strani pakistanske vojske in njih domačinskih sodelavcev. Samo v Dakhi je našlo množični grob 125 najbolj odličnih bengalskih razumnikov, ki so bili seveda pristaši nove države.

Predstavniki Bangla deša si sedaj prizadevajo, da bi zahodno-pakistanske oblasti čimprej spustile na svobodo voditelja vzhodnih Bengalcev Mudžiburja Rahmana, ki ga imajo že od letošnjega marca zaprtega, ker se je izrekel za samostojnost Vzhodnega Pakistana.

OBVESTILA

Važnejše radijske oddaje za božične praznike

Na božično vigilijo ob 21. uri: Zvonovi naših cerkva oznanjajo sveti večer. Ta oddaja se ponovi na praznik sv. Treh kraljev ob 15.30.

Na božič: Ob 15.30 bo na sporedu enodejanka »Naš božič« v beneškoslovenskem narečju. Izvajajo člani prosvetnega društva »Rečan« iz Ljes. Ob 19.10: Pod zvonom cerkve sv. Ivana v Gorici. Oddaja se ponovi v četrtek 30. decembra ob 12.10.

SKUPNO TRZASKO-GORISKO romanje bo letos od ponedeljka 3. julija do petka 7. julija. Naš cilj bo božjepotna cerkev v Maria Zelli, Dunaj, ob povratku Sv. Hema na Koroškem. Na Tržaškem vpisujejo duhovniki po župnijah, na Goriškem pa sprejema prijava uprava Katoliškega glasa. Goriške romarje vodi g. Jože Jurak. Natančne podatke in začetek vpisovanja bo mo kmalu javili.

Orgelski koncert prof. Huberta Berganta bo, kakor javljeno, v nedeljo 26. decembra v Trstu v cerkvi brezmadežnega Srca Marijinega, ul. Anastasio ob 17. uri.

Kino dvorana Bazovica naznanja svojim obiskovalcem, da bo predvajan v nedeljo 26. decembra zabavni film »V soncu« in 2. januarja »Velike počitnice« (dve uri smeja). Na praznik sv. Treh kraljev bo nastopil v kino dvorani Tržaški oktet, ki je odlično pel pred kratkim v Kulturnem domu v Trstu in ga nestrpno čakamo v Bazovici. Obenem vošči vse dobro za božič in v novem letu.

Knjiga dr. Truhlarja v italijanščini. Na italijanskem knjižnem trgu se je pojavila knjiga našega rojaka p. Vladimira Truhlarja »Concetti fondamentali della teologia spirituale« (Osnovni pojmi duhovne teologije). To je že deveta Truhlarjeva knjiga, ki je izšla v italijanskem jeziku.

NOVOLETNA STEVILKA našega lista bo zaradi praznika novega leta, ki pade letos na soboto, izšla en dan prej kot običajno, to se pravi namesto v četrtek 30. t. m. že v sredo 29. decembra. Paginacija bo v torek 28. decembra. Ker pride praznik sv. Treh kraljev 6. januarja tudi na četrtek, bo tudi naslednji teden naš časopis izšel v sredo, paginacija pa bo v torek 4. januarja. Prosimo dopisnike in oglaševalce, da to spremembo upoštevajo.

ŠPORT

Odbojka. V soboto se je zaključil prvi del pokrajinskega mladinskega prvenstva in sedaj se bo začel povratni del. Olympia je igrala proti ekipi Ricreatorio Reana in je izgubila z 1:3 (15:9, 6:15, 12:15, 14:16). Tako ima sedaj 2 zmagi in 2 poraza. Igra je bila premlaž živa, igralci premlaž zagriženi, zelo slabo je bilo dviganje in tako ni prišlo do uspešnega napada; močno je šepala obramba zadaj (skoraj ene »finte« niso mogli uloviti).

Prvenstvo »meddeželne serije D« se bo začelo 9. januarja. Končno se je le zvedelo, s katerimi moštvi bo Olympia igrala: padla je v skupino najmočnejših moštev in tudi najoddaljenejših! Njeni tekmeči so: ACEGAT Trst (lanski zmagovalec Serie D), CSI Friuli Udine (lansko drugouvrščena ekipa), CSI Rigoni Trento, Marzotto Valdagno, Gasilci Benetke, Gasilci Belluno in Rovigo. Res čudno »naključje« usode — skupino so sestavili oziroma izžrebali v Trstu. Moštva druge skupine so namreč šibkejša in tudi krajevno bližja (CRDA Trst, Aurora Videm, PAV Videm, Padova, Monselice itd.). Treba bo napeti vse sile, da si bo Olympia priborila šesto mesto in se tako rešila izpada iz te lige.

ZAHVALA

Dne 13. decembra je nepričakovano umrla naša draga in nepozabna sestra in teta

Francka Hrvat

Iskreno se zahvaljujemo vsem za izraze sočutja in sožalja. Posebna zahvala g. župniku msgr. Jamniku za žalni obred in poslovljene besede, pevskemu zboru za žalostinke, darovalcem cvetja ter vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti.

Zalujoči bratje Andrej, Rudolf, Mario, sestra Pepca, svakinja Pepca, nečaki z družinami ter ostalo sorodstvo

Hrvati - Jezer - Prešnica, 19. decembra 1971

Prva polnočnica v Ohridu

V Ohridu, ob krasnem Ohridskem jezeru, je bila v srednjem veku katoliška nadškofija, ki pa je bila leta 1656 združena s skopsko ter tako prenehala obstajati, ker tudi vernikov ni več bilo. Katoličani rimskega (latinskega) obreda so bili namreč v državi srbškega vladarja carja Dušana iztrebljeni, razen v avtonomnih trgovskih in rudarskih dubrovniških kolonijah, ki jih je bilo na Balkanu veliko. Po prihodu mohamedanskih Turkov so se katoličani razkropili ali pa (razen z majhnimi izjemami) stopili z domačim prebivalstvom ter postali pravoslavni.

O zgodovini katoliške škofije v Ohridu ne vemo pravzaprav nič. Tudi sledov ni nobenih ostalo. Le toliko so vedeli nekdanji povedati, da je v bližini znane cerkve sv. Klimenta (pravilno Matere božje) nekdanja katoliška Cerkev, od katere pa ni nobenih sledov, ker so na istem mestu zgradili šolo.

KATOLISKA ŽUPNIJA

Po prvi svetovni vojni, z nastankom države SHS-Jugoslavije so v južne kraje, današnja Makedonija (takrat se je najprej imenovala Južna Srbija, kasneje pa Vardarska banovina, ker država namreč ni priznavala Makedoncev kot narodnost) prihajali številni katoličani, zlasti Slovenci in Hrvati, po službeni potrebi. V Ohridu je bil formiran odred mornarice, v katerem so (zlasti v častniškem kadru) katoličani bili v večini (največ Dalmatincev, častniki z družinami).

Ko je svetniški škof dr. Janez Fr. Gnidovec prevzel upravo skopske škofije, je želel, da bi duhovniki pogosto obiskovali razkropljene vernike. A duhovnikov ni bilo, zlasti ne takih z misijonskim duhom. Zato je škof pogosto sam obiskoval vernike v diaspori. Takrat so bila potovanja izredno težka in neprijetna, ker so bile ceste zelo slabe, a prometne zveze še slabše. Pogostokrat se je moralo potovati na navadnem vozu s konjsko vprego ali na konju.

V Ohridu se je počasi oblikovala lepa katoliška skupnost. Ljudje so pri številnih pravoslavnih cerkvah zelo pogrešali svojo cerkev in svojo liturgijo. Večkrat so ško-

fa prosili, naj poskrbi, da bi jih bolj pogosto obiskal katoliški duhovnik, pa tudi cerkvena-kapelica, četudi skromna, naj bi se zgradila, da se ne bi morali stiskati v raznih pisarnah ali v kasarni.

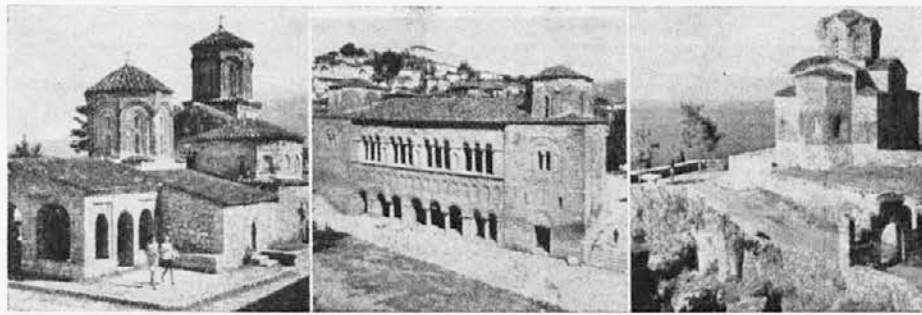
Škof sam je to zelo želel iz ljubezni do vernikov (ki so bili vedno v nevarnosti verskega odpada; v tej smeri je bilo veliko političnega pritiska), pa tudi iz spoštovanja do Ciril-Metodovih učencev, ki so prav v Ohridu razvili tako znamenito in plodno dejavnost v korist vere in kulture slovanskih narodov. Sv. Kliment (Klemen) Ohridski je namreč prav v Ohridu osnoval prvo visoko šolo med Slovani. Od tamkaj se je širila (po uničenju na Moravskem) slovanska prosveta ne samo med balkanskimi Slovani, ampak je prodrla celo med Ruse.

Ko je po velikih naporih škof končno le dobil nekaj duhovnikov (bili so samo Slovenci) za pomoč, me je oprostil obveznosti dušnega pastirstva v polovici Makedonije in delu Črne gore ter v Sandžaku in me premeslil v župnijo Bitola (takrat Bitolj) s tem, da v Ohridu zgradim vsaj kapelico in osnujem novo župnijo, ki naj bi imela glagolsko liturgijo (rimski obred v cerkveno-slovanskem jeziku), kar je bilo možno v duhu konkordanta med Srbijo in Svetim sedežem.

Dolga bi bila povest, če bi pripovedoval, kako smo s težavo prišli do kapelice v nekdanji turški (mohamedanski) hiši, ko je pravoslavni škof Nikolaj Velimirovič (dober govornik in pisatelj, a izredno strupen nestrpnost v verskem in narodnostnem pogledu), napel vse sile, da bi nam to preprečil.

Škof je bil že v večnosti, ko sem staro turško hišo začel prenavljati. Na praznik Brezmadežne leta 1939 je bila blagoslovljena ob navzočnosti predstavnikov mestnih oblasti. Bila je to velika zmaga vernih katoličanov. Tega so bili veseli tudi pravoslavni Makedonci, ki škofa Nikolaja niso imeli radi. Našo zmago so smatrali tudi za svojo. Zato jih je prišlo izredno veliko k blagoslovitvi kapelice.

Ko sem v Bitolju uredil, da je vojaški katoliški kurat z nekaj duhovniki, ki so tamkaj služili vojsko, prevzel skrb za maše v

Tri cerkve iz časov sv. Klementa Ohridskega, sv. Nauma in njegovih učencev: na levo cerkev sv. Nauma ob Ohridskem jezeru, v sredi cerkev sv. Sofije, sedaj spremenjena v muzej, na desni cerkev sv. Jovana Kanea, tudi v Ohridu

župnijski cerkvi, sem organiziral v Ohridu prvo katoliško praznovanje božiča s polnočnico.

PRISLA JE SVETA NOC

Katoličani so bili navdušeni in presrečni, saj mnogi že veliko let niso bili za božič niti pri maši, kaj šele pri polnočnici. O tem so pripovedovali pravoslavnim, ki so obljubili soudeležbo. Kapelica je posvečena slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu. Napravili so v kapelici jaslice in še lepo okrašen božični drevesček. Kaj takega do takrat v Ohridu niso videli. Od katoliških otrok so o tem zvedeli pravoslavni, ki so potem v njihovi družbi zvedavo ogledovali jaslice in drevesček. Posebej so jih privlačile jaslice. Oni so seveda napravili doma propagando, da je nastalo v mestu splošno zanimanje.

Precej pred polnočnico je prišla četa mornarjev s svojimi častniki, ki so navdušeno prepevali božične pesmi, ko smo čakali na polnočnico. Pravoslavni nimajo božičnih pesmi kot so naše pa tudi ne posebnih običajev za sam božič, zato je vse to bilo novo in privlačno zanje.

Ker nismo imeli harmonija, nam je fotograf Hrvat, kateremu smo nekaj mesecev poprej uredili njegov mešan zakon, prinesel svoj velik radio, da smo ujeli neki prenos božičnice. Uredili smo tako, da se je maševanje ujemale s prenosom. Seveda je oni radijski prenos bil samo dopolnilo in pomoč — nadomestilo za harmonij.

S kakšnim navdušenjem je množica raznih narodnosti, jezikov in ver sledila svetim obredom, posebej še priložnostni pridigi. Ljud-

stvo je bilo lačno in žejno božje besede.

Po končani maši se ljudje kar niso mogli raziti. Dolgo so še navdušeno prepevali, potem pa je seveda sledilo čestitanje pred kapelico na dvorišču.

Jaslice so ostale do Svetih Treh kraljev. Vsak dan so prihajali številni pravoslavni, posebej otroci, da se nagledajo lepote jaslic in posebnosti katoliške Cerkve. Katoliški otroci so svojim pravoslavnim prijateljem z navdušenjem razlagali, kaj vse to pomeni. Kar mimogrede so postali vsi misijonarji in apostoli.

PO VOJNI JE VSE DRUGACE

Nesrečna zadnja vojna je težko zadelo lepo se razvijajočo cerkveno skupnost v Ohridu. Ko so Bolgari zasedli Makedonijo, je večina naših katoličanov morala oditi. Ostalo je le nekaj ženic v mešanih zakonih.

Tudi po vojni se položaj ni mnogo spremenil. Novi katoličani ne prihajajo več, ker je pač vsaka republika zaposlila svoje ljudi. Vojakov katoličanov je sicer še vedno precej služilo tudi v Ohridu svoj vojaški rok, toda po sedanjih predpisih oni cerkva ne smejo obiskovati. Zadnja leta se je Ohrid razvil v veliko turistično mesto, pa prihaja v poletnih mesecih veliko število tujcev, zlasti Nizozemcev. Med njimi je redno tudi nekaj katoličanov, ki precej radi obiskujejo našo skromno kapelico, kjer je sedaj stalno nastanjen upokojeni duhovnik, naš primorski rojak msgr. Branko Dorčić.

Ker je v bližini kapelice velik hotel in zraven še načrti za nove hotelske objekte, je naša skromna kapelica v nevarnosti. Parcelo, kjer smo nameravali zgraditi cerkvico, so nam že zdavnaj vzeli, pa je rečeno, da se bo morala tudi kapelica seliti. Kam in kako, bomo še videli. Sedaj oblasti niso več sovražno razpoložene nasproti katoliški Cerkvi, zato obstaja upanje, da se bo dalo vse lepo urediti.

Treba je poudariti tudi to, da ni bilo v makedonskem narodu nikdar takega odpora nasproti katolicizmu kot ga srečujemo pri mnogih drugih pravoslavnih narodih. Očiten je duh učencev sv. Cirila in Metoda, svetega Klimenta Ohridskega in Nauma, ki je duh edinstva Cerkve. Iz tega duha je nastala slavna freska sv. Petra prvaka apostolov in temelja Cerkve v pravoslavni cerkvi sv. Klimenta. Zato je nekoliko ohridskih arhiepiskopov (patriarhov) bilo tudi v formalnem edinstvu s katoliško Cerkvijo.

Če se bo kdaj v Ohridu gradila nova katoliška cerkev, bo res dolžnost vseh Slovanov, posebej Slovencev, da se pomaga pri tem delu, ker bo cerkev tamkaj simbol našega ekumenizma in krščanske širokogrudnosti.

MSGR. ALOJZIJ TURK

Slovenik v Rimu uspešno deluje

Iz poročila ravnatelja Slovenskega zavoda v Rimu msgr. Jezernika je razvidno, da se zavod in življenje v zavodu kar dobro razvijata. Za kritje dolgov in za notranjo opremo zavoda bo potrebnih še sto milijonov lir. S 1. septembrom so prišle v Slovenijo Marijine sestre in prevzele gospodinjstvo in tajništvo zavoda. V zavodu je sedaj 7 gojencev, ki študirajo na višjih cerkvenih zavodih. Kaže, da bo slovesna otvoritev zavoda ob koncu meseca junija leta 1973.

Sveti večer leta 1942

(Iz dnevnika slovenskega dekleta)

Čas osvobodilnega boja in komunistične revolucije pri nas na Primorskem ima svoje edinstvene značilnosti zaradi posebnega psihološkega doživljanja naših ljudi, ki niso o revoluciji nič slišali ali vsaj niso ničesar razumeli; šli so v partizane s svetlimi narodnimi ideali, tudi kadar so bili izrazito katoliško usmerjeni. Eden takih primerov je mlada 16-letna Berta Češcut iz Sovodenj. Bila je študentka, rojena 4. oktobra 1927. Obiskovala je srednjo tehnično šolo v Gorici. Iz zavedne slovenske družine je dobila doma tudi trdno krščansko vzgojo. Oboje je v svojem mladem idealizmu združila z delom za mladino, saj je, čeprav še tako mlada, vodila v Sovodnjah mladinski zbor v cerkvi. Krivice, ki jih je trpelo njeno ljudstvo, so jo približale partizanom, da je v njih videla idealne borce za narodno svobodo. Od navdušenja do aktivnega dela je bil samo kratek korak, ki ga je naredila dne 13. oktobra 1943, ko je brez slovesa pustila mamo in sestre ter odšla v partizane. Toda edmerjen ji je bil le kratek čas življenja v partizanih. Kajti pred božičem dne 23. decembra 1943 je padla v boju z Nemci na Javorniku nad Črnim vrhom, ravno ko se je v družbi z drugimi borci pripravljala, da bodo obhajali vesel božič. Berti v spomin in v zgled pristnega čustvovanja mnogih primorskih partizanov objavljamo odlomek iz njenega dnevnika. (Ured.)

Kraljica noči se vzpenja po nebesnem oboku in zdi se mi, da prihaja na njenih krilih božji Sin, tisti majhni otrok, ki bo kasneje za ta prihod z nehvaležnostjo poplačan in na križ razpet.

Oh srce, prevzeta od silne ljubezni čutim, da danes ni mesta zame v družbi zemeljskih bitij. Sama hočem biti in napiti se hočem tiste velike blaženosti, ki jo v sebi nosi ta čudovita noč.

Moj mali Jezušček, ti torej prihajaš. Tudi jaz te željno pričakujem. Istočasno trpim ob misli, da te bo svet preganjal, preklinjal in žalil. Preloži zato v tej noči križ na moje rame. Naj bodo vsaj prve ure tvojega življenja na zemlji srečne in brezskrbne.

Pridi in ogrej me s svojo veliko ljubeznijo. Rada bi bila tvoja in samo tvoja, saj čutim, da me vabiš k sebi, saj se zavedam, da me le ti lahko tolažiš v bridkih urah mojega mladega trpljenja. Zdržena s teboj bi se rada žrtvovala za vse človeštvo, za tvoje preganjalce, za svoj prezirani narod.

Kako mirna sem, ko vidim, da moja duša v tebi počiva. Ko bi tebe ne imela, bi moje življenje ne imelo smisla. Ti pa si tako uredil, da si mi od moje prve mladosti usadil v srce nedoumljivo ljubezen do tebe, veliko hrepenenje po trpljenju in globoko žalost nad pregrehami človeštva.

Pridi zato, božje Dete, nocojsno noč! Pridi, da te bo moja duša ogrevala in bo moje srce zate bilo. Pridi tudi v srca nedolžnih otročičev, ki so odraz nadzemljске sreče, pridji v srca tistih, ki so polni svetega miru!

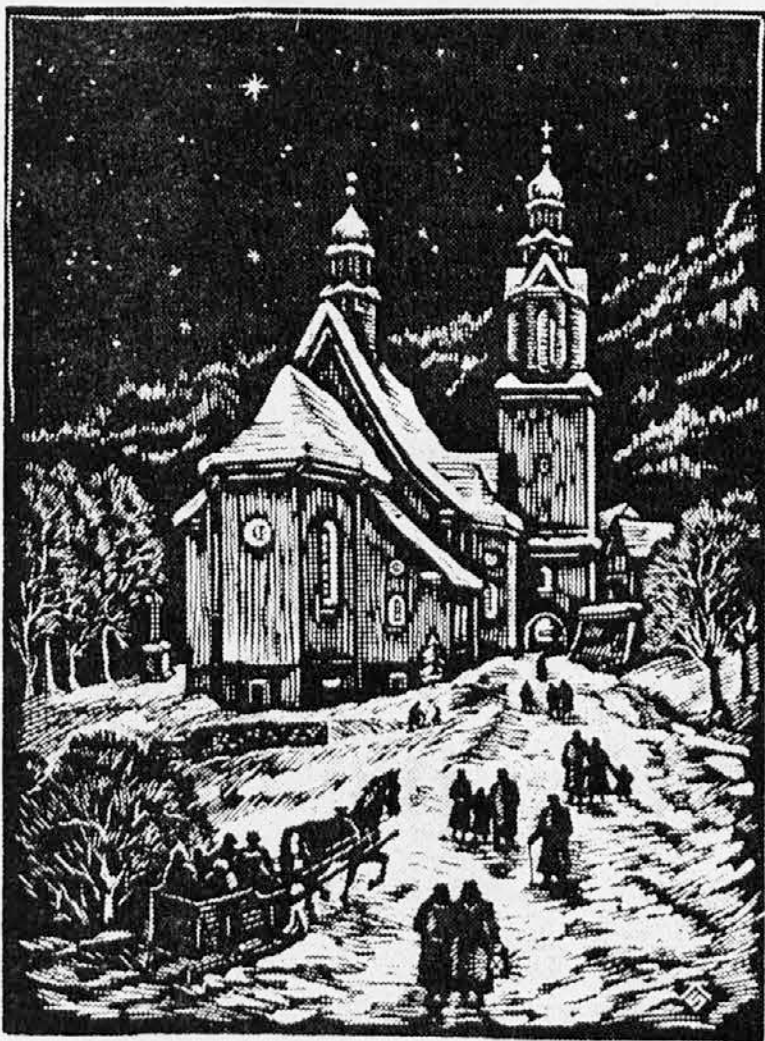
Prosim te, blagoslovi me, da te bom po tvojem prihodu še bolj ljubila. Blagoslovi tudi moj narod, ki je preganjan, ki so ga vsi zavrgli, le Oče nebeški ne. Naj doživi v tej noči radost upanja na končno zmago. Njegova borba je borba za svobodo in pravico. Če bo v svoji borbi uspel, bo to zmaga vseh, ki so dobri, bo to zmaga tvojega prihoda na svet.

Poziv človeštvu iz vesolja

Verjetno je malokomu znano, da so ameriški astronauti Apola 12, ki so 20. julija 1969 prvi pristali na lunini površini, imeli v svoji vesoljski ladji izrednega gosta, Kralja vesoljstva — samega Boga. Takole piše Edwin E. Aldrin v svjem dnevniku:

Na Luni mi je bila dana možnost, da sem se lahko obhajal. Dva tedna pred našim odletom je duhovnik Wooldruff imel verski obred za srečen izid našega podviga. Po končanem obredu mi je izročil majhen kelih s posvečenim kruhom in vinom, da bi ga odnesel v vesolje.

Bilo je takrat, ko je vesoljska ladja Kolumbija letela nad našimi glavami na svojem prvem krožnem poletu po najinem pristanku na Luni, ko sem odprl zavoju, v katerem sem hranil kelih in ga položil na polico pred tablo z vodilnimi aparati. Zaprotil sem bazo v Houstonu, naj mi dovoli nekaj minut zbranosti. Prebral sem poglavje iz sv. pisma in se nato obhajal. Ne morem povedati, kakšen je fizični proces zaužitja kruha in vina na lunini površini. Bil sem preveč prevzet, da bi na to pazil, pa tudi zaskrbljen, da ne bi posvečenega vina razlil. Zatopil sem se v molitev, a nisem molil ne zase ne za svojo družino. Molil sem za vse ljudi in za srečno bodočnost naše Zemlje. Človek na zemlji mora doseči mir, a ne samo mir na bojnem polju; najprej ga mora doseči v lastnem srcu. Zavedati se mora, da tvorimo na zemlji eno

samo človeško skupnost, nad katero ne bi smel nihče drugi gospodariti kakor samo Bog.

Pred skoro dva tisoč leti so angeli na betlehemske poljanah oznanjali mir ljudem, ki so blage

volje. V današnjih dneh pa se je Bog poslužil ljudi, da preko njih iz nebesnih višin opozori človeštvo, da miru ne bo, dokler ne bodo Kristusa priznali za Odrašenika in Boga.

SVETLI LIK DUHOVNIKA IZREDNIH VRLIN Spominina teške čase

Iz govora msgr. Jurca na spominski svečanosti v Šklednju

Msgr. dr. Jakoba Ukmarja sem spoznal pred 45 leti še kot dijak in ostal potem z njim v stalni zvezi osebno ter pismeno vse do zadnjega. Spominov nanj je nič koliko. V glavnem se bom omejil na najtežje obdobje, ki ga je doživljalo naše primorsko ljudstvo, ko je fašizem naš narod obsodil na narodnostno smrt in za doseg tega cilja uporabljal vsa mogoča sredstva.

Teško bi našli človeka, ki bi bil pok. monsinjorju podoben. Naravne vrline, ki so ga odlikovale, je gotovo tudi s samovzgojo po krščanskih načelih tako visoko izpopolnil, da je postal ideal človeka: pravičen pred Bogom in pred ljudmi; poln dobrote in ljubezni do vseh; otroško hvaležen za vsako izkazano mu dobroto; čudovito ponižen kljub svoji visoki izobrazbi, častem in odlikovanjem; izredno skromen v hrani, obleki, opremljenosti in občevanju; neomajen v načelih; neustrašen borec za resnico in pravico; vester in izpolnjevanju svojih stanovskih dolžnosti; delaven in marljiv do zadnjega diha svojega dolgega življenja. Gospod mu je dal vseh deset talentov, ki jih ni zakopal, pač pa pridno in temeljito uporabljal ter bogato izkoristil v čast božjo, v korist sveti Cerkev in v dobro svojemu slovenskemu narodu.

Rdečega monsinjorskega talarja ni nikoli oblekel, monsinjorski rdeči pas pa si je nadel edino takrat, ko se je udeleževal sej na regionalnem cerkvenem sodišču v Benetkah, čigar sodnik je bil, in to samo zato, ker je tako zahteval ceremonial, in na birmovanju v hrvaški Istri leta 1947, saj so nekateri preprosti in nepoučeni ljudje čudno mislili, da je veljavnost birne odvisna od takih nepomembnih reči. Še tako so se čudili, zakaj nima mitre.

MOŽ REDA

Bil je mož reda. Ravnal se je po znanem navodilu: Drži se reda in red bo držal tebe. Sestavil si lasten dnevni red od ure do ure in ga celo življenje natančno izpolnjeval. Izjeme so bile redke in to samo iz zelo važnih razlogov. Zgodaj je vstajal in zgodaj legal k počitku in od tega ni nikoli odstopal.

Spominjam se, kako je kot gost na moji novi maši na Opčinah leta 1929 zvečer ob osmih vstal od mize, se gostom opravičil z besedami: »Oprostite, veste, od devetih moram biti v postelji,« in odšel. Pa tudi sicer, čeprav ga je na njegovi delovni mizi čakalo še veliko dela, tudi nujnega, je vse pustil in ob devetih šel k počitku. Ob neki taki priložnosti mi je rekel: »Če bo Bog hotel, bo jutri še en dan.«

Zato pa je lahko zjutraj zgodaj vstajal, počit in čil, in mogel tako lepo, zbrano ter pobožno opraviti najprej svoja duhovniška opravila (molitev, premišljevanje, sv. mašo, spovedovanje vernikov) ter se potem — po zajtrku — dopoldne posvetiti študiju, pisanju, reševanju aktov itd. Prav tako tudi popoldne. Seveda je imel tudi za oddih določen čas v popoldanskih urah.

Pri svojih obiskih sem ga tako našel pri ročnem delu: pri delu na vrtu ali oblečenega v sivi delovni povrtnik z žago ali mizarškim obličjem v rokah. Vsak trenutek časa mu je bil dragocen. Nekoč mi je pisal: »V duhu združeni delajmo, dokler je še dan; pride noč, v kateri ne more nihče več delati. In naš trud ne bo zaman v Gospodu.«

Zato se ne smemo čuditi, da je toliko naredil v svojem življenju in je njegova literarna zapuščina tako velika. Samo njegovih govorov je nad 3.000, z njemu lastnim lepim opisom napisanih, skrbno zbranih in ohranjenih, da ne omenjam drugih spisov, predavanj, spomenc sestavljenih v klasični latinščini, in njegovih knjig. Čudoviti so njegovi latinski govori, ki jih

Jaslice v Otaležu na cesti med Idrijo in Cerknom so nekaj posebnega. Narejene so iz nešteti vzgaličnih skatlic ter po svoji zamisli, izvedbi in veličastnosti res vredne ogleda

je imel duhovnikom adoratorjem pri kapucinih na Montuzzi. Naj vam povem samo to, da so sestavljeni skoraj izključno iz samih citatov iz sv. pisma.

MOJSTER LEPE IN ODLOČNE BESEDE

Poglavje zase so njegovi znameniti postni govori, ki jih je skozi dolgo vrsto let imel v župnijski cerkvi sv. Jakoba v Trstu. Tako vsebinsko globoki, tako sodobni, tako prepričljivi, z druge strani pa taki, da jih je mogel najpreprostejši vernik razumeti, izobraženec pa z užitkom poslušati. Imajo pa tudi zgodovinsko vrednost, ker so bili govorjeni v letih, ko je naše ljudstvo doživljalo svojo Kalvarijo, tako npr. govor »O krščanskem sožitju narodov«.

Dr. Ukmar je bil neustrašen borec za resnico in pravico. Brez straha je obsojal krivice, nasilja in preganjanje, z govorjeno in pisano besedo je malim in velikim povedal, kaj je prav in kaj ni prav, ne meneč se za posledice. Tako ga je že Avstrija leta 1915 zaprla na ljubljanskem gradu. Bil je takrat katehet na nemški državni gimnaziji v Trstu. Sam mi je pripovedoval, kako ga je neki dijak, ki je nosil v gumbnici značko z napisom »Gott strafe England (Naj Bog kaznuje Anglijo), vprašal kot veroučitelja, ali sme nositi tako značko. Gospod Jakob se je sklonil k znački, prebral napis, trenutek pomislil, in dodal: »und erbar me sich Österreichs« (in naj se usmili Avstrije). Ali ga je fant prijavil ali se je drugače zvedelo, gospod je moral v ječo!

V dolgih letih fašistične vladavine pa je postal msgr. Ukmar pravi tribun svojega preganjanega ljudstva in duhovnikov. Mlajši rod, ki tega ni doživljal, si ne more niti v sanjah predstavljati, kaj smo takrat prestajali, kaj trpeli in kako nam je bilo hudo.

MISEL NA VEČNOST

Za konec pa bi rad povedal še tole. Zadnja leta, ko je bil že v visoki starosti, ko je upravičeno pričakoval, da se bo pot njegovega življenja verjetno kmalu iztekla, je mnogo premišljeval o večnosti in posmrtnem življenju. Posebno ga je mučilo vprašanje, kako bo v večnosti.

Poleti 1964 se je po dolgem času sestal v Kopru s svojim sošolcem beograjskim nadškofom dr. Josipom Ujčićem. Se danes ju vidim, kako sta oba starčka sedela na divanu, dr. Ujčić oprt na svojo palico, obujala spomine in se pomenovala. Kar nepričakovano mu reče dr. Ujčić: »Dragi brate, kmalu bo nama treba iti v večnost.« »Res je,« odvrne msgr. Ukmar, »toda jaz bi rad vedel, kje bova in kako je tam. Žal nimamo nobene topografije...«

Morda se mu je prav takrat porodila misel in sklep, da se vrže na temeljito proučevanje tega vprašanja in napiše knjigo o človekovih poslednjih rečeh, o smrti, sodbi, vicah, peklju in nebesih, to je za učeno besedo Eshatologijo.

Ko svo ga z našim koprskim škofom letos ob njegovi 93-letnici življenja in 70-letnici mašništva zadnjič obiskala, sva ga našla pri pisanju te knjige. Povedal nama je, da gre delo h koncu in rekel: »Če mi ljubi Bog da še nekaj mesecev življenja, bom knjigo končal.«

Bog mu je željo uslišal. Kmalu potem ga je poklical k sebi: »Pridi, dobri in zvesti služabnik, čez malo si bil zvest, čez veliko te bom postavil; pojdi v veselje svojega Gospoda! (Mt 25, 21.) Ker je na koncu življenja mogel reči z apostolom Pavlom: »Dober bojem se dobojeval, tek dokončal, vero ohranil. Odslej mi je pripravljena krona pravice, ki mi jo bo dal oni dan pravični sodnik« (Tim 4, 6-8), smemo upati, da ga je pravični sodnik s krono zveličanja že okronal. Sedaj ga ne muči več vprašanje »topografije«, ampak uživa pri Bogu večno srečo in blaženost.

* * *

Naj zaključim z besedami sv. pisma iz Sirahove knjige (44, 1-14), samo s to razliko, da sem jih spremenil v ednino:

Hvaliti hočem vrliga moža, našega očeta! Mnogo časti mu je dodelil Najvišji. Bil je vladar v svojem kraljestvu, slavni mož v svoji moči, svetovalec s svojo razumnostjo in videc vseh reči s preroškim darom; voditelj naroda s svojimi sveti in knez ljudstva s svojo bistroumnostjo, moder govornik v svojih knjigah in predstojnik v svojih službah.

Bil je v časteh pri svojih sodobnikih in v njegovih dneh je odmevala njih hvala. Izmed mnogih je zapustil ime, da se oznanjuje njegova hvala.

To je vrli mož in njegova pravična dela se ne pozabijo. Na veke ostane njegov spomin in njegova slava ne ugasne. Njegovo truplo je bilo v miru pokopano, a njegovo ime živi od roda do roda.

TAKO JE IN TAKO BODI!

Zagrebski bogoslovci v Gradcu

Pretekli mesec je 20 zagrebških bogoslovcev v spremstvu članov vodstva zagrebškega semenišča obiskalo bogoslovno učilišče v Gradcu v Avstriji. Zagrebški bogoslovci so imeli razgovore s svojimi avstrijskimi sobratmi, si ogledali mesto, prisostvovali operni predstavi in se pomerili z graškimi bogoslovci v nogometu.

Zanimivo je bilo poročilo, ki ga je podal ravmatelj zagrebškega semenišča prof. Ivan Golob. Zagrebška nadškofija ima 170 bogoslovcev, ki študirajo šest let. Do leta 1952 je bila teološka fakulteta del zagrebške univerze, nato pa je bila izločena in deluje sedaj samostojno. Ker država ne priznava teoloških študij, morajo bogoslovci služiti 18-mesečni vojaški rok, medtem ko vsi drugi visokošolci služijo vojaščino le 12 mesecev. Zapostavljanje je očitno. Seveda se mora tudi škofijska gimnazija, iz katere prihaja večina duhovnikov, vzdrževati le z darovi vernikov.

Bogoslovci izhajajo večinoma iz kmečkih in delavskih družin. V semenišču so porazdeljeni v skupine, ki jih vodi osem du-

Ko so nam takratni fašistični oblastniki do leta 1931 uničili vse naše kulturne in gospodarske ustanove, nam prepovedali vsako javno delovanje, prekrstili imena vseh naših krajev, mest in vasi do najmanjših zaselkov, spreminjali naše priimke, nam prepovedovali celo govoriti v javnosti slovensko, Slovence imenovali samo še »alogene« = drugorodce, hoteč nas popolnoma izbrisati z obličja naše zemlje, takrat so nas obsodili na narodnostno smrt. Našemu ljudstvu je tedaj ostala kot edino zatočišče in tolažba cerkev, kjer so še lahko — pa ne več tudi to povsod! — molili, peli in poslušali božjo besedo v svojem jeziku.

Da bi čimprej dosegli svoj namen, so se oblastniki s posebno vnmom in pritiskom vrgli še na cerkev in duhovnike in zahtevali od njih, naj prenehajo v cerkvi s slovenščino in uvedejo italijanščino. Čeprav so to počenjali že prej od vsega začetka, pa tudi pozneje do zloma njih oblasti, je vendar njihov pritisk bil najhujši v letu 1931.

Sedaj razumete, zakaj je msgr. Ukmar smatral za potrebno, da je prav v letu 1931 povzdignil svoj glas in v pridigi »Krščansko sožitje med narodi« javno obsodil to početje. Mi smo takrat v Istri to pridigo razmnožili v 200 izvodih in jo razdelili med naše duhovnike, bogoslovce in starejše semenišnike ter nekaterim vernikom. V tem pogledu so zanimivi tudi njegovi postni govori istega leta.

DRŽAVA NAJ SE NE VMEŠAVA V ZADEVE CERKVE

Prisluhnilimo sedaj nekaterim odlomkom iz Ukmarjevih postnih govorov iz leta 1931, ki obravnavajo vmešavanje civilne oblasti v cerkvene zadeve: »Veljaki tega sveta skušajo spraviti Cerkev pod svojo oblast... Toda ves ta boj ne bo mogel podreti tiste temeljne organizacije, katero je Sin božji svoji Cerkvi določil... Da se bo mogla Cerkev prosto razvijati po vsem svetu in preživeti vsa stoletja, je določil, da bodi v svojem delokrogu neodvisna od sleherne svetne oblasti, res katoliška, univerzalna. Kako bi mogla biti po vsem svetu ista Kristusova Cerkev, če bi bila pod oblastjo posameznih držav in bi tako dobila državni pečat? Kaj bi marali Francozi za nemško Cerkev? In kako bi mogla Cerkev preživeti vojne in revolucije, če bi bila njena usoda vezana na to ali ono državo in vlado, ko se vendar vse te politične tvorbe tako hitro spreminjajo?

Vse to je Kristus predvideval in ni se motil. Taka je pač človeška slabost, da kdor ima svetno moč v rokah, navadno ne vidi rad poleg sebe druge neodvisne oblasti, ki lahko stopi predenj in mu, kakor nekoč Janez Krstnik Herodu, zakliče: Tega ne smeš, to ni dovoljeno, to je greh!

Gospod je tri leta javno učil, organiziral vernike okrog sebe, določil predstojnike, ustanovil tako katoliško Cerkev, pa ni vprašal za dovoljenje ne Heroda Antipe v Galileji ne Filipa v Itureji ne Pilata v Judeji ne cesarja Tiberija v Rimu.

Značilno je, da je Zveličar svojo brezmejno oblast poudarjal prav takrat, ko je apostolom izročil misijonsko delo: »Dana mi je vsa oblast in učite vse narode,« kakor bi hotel reči: Le pojdite in nadaljujte moje delo brez strahu, ne potrebujete dovoljenja od nobene oblasti tega sveta.

Apostoli so se tega držali: pridigovali so, ustanavljali krščanske občine, jih vladali s svojimi postavami, opravljali daritev sv. maše, delili svete zakramente, posvečevali nove diakone, duhovnike in škofove, in vse to ne le brez dovoljenja, ampak mnogokrat celo proti volji tedanjih oblastnikov. Tako so ravnali vsi apostoli, tudi sv. Pavel, ki je v listu Rimljanom (13, 1-7) in tudi sicer tako zelo priporočal kristjanom, naj spoštujejo civilno oblast. Spoštovali so jo apostoli in verniki, pa samo v civilnih stvareh, če niso bile proti volji božji; v cerkvenih zadevah pa je niso nikdar upoštevali.

SVOJI CERKVI JE BIL GLOBOKO VDAN

Iz tega vidimo, kako silno je msgr. Ukmar ljubil sveto Kristusovo Cerkev, zagovarjal in branil njeno svobodo. In kako zelo ga je bolelo, če je na ljudskem elementu v Cerkvi opazil slabosti in napake, ki so njeno pravo lice pačile in omadeževale ter s tem vernike pohujševale ali celo od nje odvrčale. Tudi tega je bilo za časa fašizma, zlasti v zadržanju do našega naroda. Naj omenim samo to, da je leta 1938 poslal msgr. Ukmar vodstvu Cerkve v Rim dolgo spomenico, v kateri je naštel vse, kar bi bilo treba odpraviti in popraviti splošno v Cerkvi, pri nas pa še posebej.

Zanimivo je tudi, da je naš monsinjor pazljivo spremljal vsa dogajanja v svetu v luči božje previdnosti in z bistrino svojega duha videl razvoj dogodkov daleč naprej. Tako je npr. že leta 1920 na katehetskem sestanku v Gorici povedal duhovnikom: »Kot mora ležati na Cerkvi sum, da je ona zaščitnica dosedanjega gnilega in na gotovo smrt obsojenega socialno-političnega sistema. In tega suma se bo Cerkev otrsela šele tedaj, ko bo — očiščena v ognju preganjanja in trpljenja — zopet razvila čisto zastavo krščanske pravice in ljubezni. Tedaj jo bo božja previdnost poklicala, da zopet zgradi svet, ki ga bodo med tem radikalni elementi zrušili.« Res preroške besede! (»Zbor svečnikov svetega Pavla«, I, 1920, str. 145).

Ali se vam ne zdi, da je nekaj preroškega tudi v zadnjem njegovem radijskem govoru (prebranim in natisnjemem po njegovi smrti) v temle odstavku: »Zdaj, ko se ljudje umikajo z dežele v mesta, iz kmetij v tovarne, nimajo več smisla za (nedeljo) hvaležnico. In vendar, pri vsem napredku industrijskega razvoja ostaja dejstvo, da vsi živimo od tega, kar pridelata kmet in zemlja. Če pojde sedanji razvoj po isti poti naprej, boste mlajši morda čakali zgodovinsko maščevanje, da bo meščanski industrijec s tisočaki v žepu šel na deželo prosjačit za par kilogramov krompirja, če ga bo mogel sploh dobiti.«

Tak je bil naš veliki in nepozabni doktor, monsinjor in prelat Jakob Ukmar. Zelo velik pred Bogom in pred ljudmi, tako velik, da bi — kakor se je baje izrazil neki visoki cerkveni dostojanstvenik — delal čast ne samo škofovskemu tronu, ampak tudi papeškemu prestolu (»era non solo episcopabile, ma anche papabile«). Imel je pa eno samo nepopravljivo in neodpuščljivo napako, izvirni greh: bil je Slovenec!

MSGR. LEOPOLD JURCA

Kalvarija naših duhovnikov

Že leta 1921 je sam papež Benedikt XV. v svojem znamenitem pismu, naslovljenem takratnemu tržaško-koprskemu škofu Bartolomeju, preganjanje in divjanje fašistov proti slovenskim duhovnikom slovesno in ostro obsodil. V tem pismu pravi sv. oče, da se ti duhovniki »morejo končno obdolžiti tega edinega zločina, da so iste narodnosti in jezika kot verniki, od legitimne cerkvene oblasti jim poverjeni, in jih ljubijo ter branijo.«

Ker smo pri tem »zločinskem« delovanju vztrajali ves čas fašistične vladavine, smo bili zato ves čas preganjeni. Nekoliko primerov: Ze takoj ob nastopu prve svoje službe kot župnijski upravitelj v čisto hrvaških župnijah Trviž in Beram pri Pazinu leta 1929 so me obiskali fašisti iz Pazina in zahtevali od mene, naj pridigam in učim otroke krščanski nauk v italijanščini. Seveda sem to odločno odbil, zato mi je bila napovedana vojna, ki je trajala do zloma fašizma.

SAMOVLJNO VMESAVANJE

Po nekaj mesecih, v nedeljo 23. februarja 1930, je učiteljica v Bermu po maši prišla v zakristijo in me prosila za dovoljenje, da bi pazila na otroke v cerkvi, da ne bi več molili hrvaško. Prosil sem jo, naj mi to da pismeno, kar je tudi storila. Original se glasi:

»La sottoscritta maestra di Vermo, avendo ricevuto dal Presidente dell'Opera Nazionale Balilla un avviso che i ragazzi di scuola non devono più parlare, cantare e quindi pregare in chiesa in croato, ma in italiano, si è rivolta al Rev. do Amministratore Parrocchiale, affinché le lasci la facoltà di sorvegliare in chiesa i bambini, per non farli più pregare in croato. - Vermo 25/2/1930 - VIII. F.ta Giovanna Salvemini. (»Podpisana učiteljica iz Berma, ko je prejela od predsednika državne ustanove Balilla opozorilo, da šolski otroci ne smejo več govoriti, peti in torej tudi ne v cerkvi moliti v hrvaščini, temveč v italijanščini, se je obrnila na č. župnijskega upravitelja, da ji dovoli nadzorovati otroke v cerkvi, da ne bodo več molili v hrvaškem jeziku. - Berm, 25/2/1930 - VIII. Podpisana Giovanna Salvemini.«)

Original sem odnesel škofu Fogarju v Trst, ki se je nad to predrznostjo zgrozil in pri oblasteh energično protestiral.

Leta 1931 — o to nesrečno leto! — je Procuratore del Re v Trstu zahteval od škofa dr. Fogarja, naj čimprej odpokliče in premesti iz puljske province 11 slovenskih duhovnikov, med katerimi sem bil jaz označen kot najbolj nevaren. V obtožnici, poslani škofu, so naštejele cele litanijske mojnih »zločinov«. Naj sledi iz nje samo nekaj stavkov:

»Puljski prefekt je že obvestil ministrstvu za notranje zadeve in pravosodje ter pritiska name, naj sprožim postopek za odstranitev

duhovnika Leopolda Jurca iz pokrajine. Zaradi njegovega trdovratnega nasprotovanja miroljubni italijanizaciji tujerodnega prebivalstva, ki postaja že zlonosno in nevarno, je prišlo do splošnega vznemirjenja, ki se izraža v zahtevah, naj pristojne oblasti podvzamejo primerne ukrepe... Da bodo prenehale tožbe in tolike težave, Vas izrecno prosim, da odstranite duhovnika Jurca iz Trviža in Berma preden bomo prisiljeni strogo ukrepati proti temu duhovniku v sramoto njegovi častiljivi obleki na podlagi zakona, ki ga on stalno prestopa in se nanj ne ozira.«

Samo neustrašenemu in energičnemu nastopu škofa Fogarja se imam zahvaliti, da sem ostal na mestu. Tako tudi ostali duhovniki.

Ob tej priložnosti sem obiskal tudi msgr. Ukmarja. Rekel mi je: »Nikar se ne tresite pred mogotci tega sveta in ne bojte se jih« ter mi citiral iz 36. psalma besede: »Ne razburjaj se zaradi hudobnežev, ... zakaj kakor trava se bodo naglo posušili, kakor nežno zelenje bodo zveneli!... Pomiri se v Gospodu in upaj vanj!... Zakaj hudobneži bodo iztrebljeni... Še malo in ne bo več hudobneža.«

HOTELI SO CERKEV USUZNJITI

Pa še to: v nedeljo 28. februarja sem bil pozvan na kvesturo v Pulj. Pri zaslišanju sem moral slišati spet isto pesem: prenehajte že enkrat s hrvaščino v cerkvi in vpeljite italijanščino! Pojdite v šolo in poučujte otroke krščanski nauk v italijanščini! Takrat sm namreč poučevali krščanski nauk otroke v cerkvi hrvaško, česar v šoli ne bi bili smeli. Ko sem zasliševalcu odgovoril, da ni naloga Cerkev poučevati jezik, mi je srdito zabrusil: »Pač, pač, tudi Cer-

kev mora sodelovati in pomagati pri italijanizaciji tega prebivalstva!« ter mi zapretel s konfinacijo, če ne bom ubogal.

Veste, kaj mi je rekel msgr. Ukmar, ko sem mu to pripovedoval? »Če bi bil jaz vaš škof, bi vas ne pustil na zaslišanje. S pozivom, ki ste ga dobili, bi šel osebno na kvesturo v škofovskem ornatu, z mitro in pastoralom, in bi jih vprašal: "Ali ste vi škof, ali sem jaz? Če mislite, da ste vi, tukaj vam je mitra in pastoral!"«

Takih in podobnih srečanj z oblastniki bi lahko naštel še in še, pa naj bo dovolj! Ze iz navedenih zgledeov se jasno vidi, da jim je Cerkev bila na poti kot zadnja ovira pri njihovem stremljenju za čimprejšnje popolno poitalijančenje našega ljudstva.

Da so hoteli imeti poganski vladarji vse v svoji pesti, je umevno; da so se pa tudi mnogi krščanski in katoliški državniki vtkali in se tuintam še vtkajo v čisto verske zadeve, to je veliko hušje. In če očitajo cesarju Jožefu II., da je bil veliki »mežnar« v svetem rimsko-nemškem cesarstvu, je treba pomisliti, da ima ta mož mnogo tovarišev pred seboj in za seboj, ki se niso zadovoljili v Cerkvi mežnariti, temveč so hoteli v Cerkvi župnikovati in škofovati. Čemu? Morda v obrambo in podporo Cerkev? Kaj še? Cerkev naj služi v dosegu njihovih posvetnih ciljev, naj pride ob ves kredit in naj pogine.

Prav to je hotel Kristus s svojo modro naredbo preprečiti, da Cerkev ne pride v odvisnost, kajti v taki odvisnosti ne bi mogla več vršiti svoje vzvišene naloge. Cerkev še diha in še deluje, kadar teče mučeniška kri, ne more pa več uspešno delovati, če svetni mogotci v njej zavladajo...

MSGR. LEOPOLD JURCA

Stari Zavod sv. Družine v Gorici je dotrajan. Ob njem raste nova sodobna stavba za naš mladi rod. Bolj ko bomo podprli zidavo s svojimi prispevki, prej bo zavod lahko služil svojemu namenu. Za letošnje božične praznike vključimo med tiste, ki se jih bomo spomnili z bratskim darom, tudi bodoči zavod. »Kar ste storili najmanjšemu mojih bratov, ste meni storili...« — Istočasno vošči vodstvo Zavoda sv. Družine blagoslovljen božič in uspešno novo leto 1972 vsem svojim dobrotnikom in prijateljem tu in po svetu. Obenem se jim zahvaljuje za dosedanje izkazano podporo v upanju, da bodo Zavodu nudili tudi v bodoče vsa svoja moralna in materialna pomoč

Upravni jezik pa je nemščina; šele leta 1840 postane madžarščina uradni jezik.

Mnogi Madžari pa s habsburško nadvlado niso bili zadovoljni. Jeseni leta 1848, ko je vrela po vsej Evropi in so tudi Slovenci prvič postavili zahtevo po zedinjeni Sloveniji, je prišlo do upora. Vodil ga je Lajoš Kossuth, pesnik Sandor Petöfi pa je sestavil revolucionarni program v dvanajstih točkah. Tega je cesar Ferdinand I. sicer sprva potrdil, toda ko ga je nasledil mladi nečak Franc Jožef I., je Avstrija svoj pristanek preklicala.

To je Madžare razsrdilo. Napadli so v Budimpešti nastanjene avstrijske čete, jih pregnali iz trdnjave ob kraljevski palači ter končno premagali. Središče upora pa je bila Sedmograška na vzhodu države. Tam je v njenem glavnem mestu Debrecenu Lajoš Kossuth 14. aprila 1849 proglašil neodvisnost Madžarske in postal njen državni upravitelj.

Mesto Debrecen, ki leži sredi puszti, je postalo pomembno v 16. stoletju. Ze takrat je bilo nosilec odpora proti Habsburžanom, saj se je plemstvo v nasprotju s slednjimi, ki so bili odločni branilci kato-

liške vere, odločilo za kalvinsko herezijo. Tedaj je dobil Debrecen naslov »Kalvinski Rim« in ga ohranil do danes. Je duhovno središče madžarskih kalvincev, ki jih je 30% vsega prebivalstva. Mesto se ponaha s slovitim kalvinskim kolegijem in veličastno kalvinsko cerkvijo, v kateri je ustanovljena skupščina leta 1849 odstavila Habsburžane. Pod turško zasedbo je bil od leta 1538-1691 Debrecen tudi glavno mesto od Turkov odvisne Sedmograške.

Toda že nekaj mesecev nato so avstrijske čete ob pomoči ruskega carja in hrvaškega bana Jelačića madžarski upor strle. V Aradu, ki sedaj pripada Romuniji, je bilo 6. oktobra 1849 javno obešenih 16 generalov in polkovnikov.

Kot stalno opozorilo madžarskemu ljudstvu, naj se uda v svojo usodo, pa je nato Avstrija na hribu sv. Gellerta zgradila močno trdnjavo, citadela imenovano. Trdnjava se je ohranila do danes, le da služi sedaj namesto strateškimi namenom turizmu. V njej je tipičen madžarski restavrant z običajno cigansko muziko in narodnimi jedmi, kjer vsak večer mgoliti tujevc in domačinov. Seveda je tudi mene rado-

POMAGAJMO GRADITI ZAVOD SV. DRUŽINE!

Goriški Slovenci so si sami, iz niča, zgradili svojo narodno stavbo. Z lastnimi silami so se iz bede in siromaštva dvignili v človeka dostojno življenje, iz tlačanstva in brezpravja v svobodo kulturnega naroda. Pri tem vzletu in vzponu v višavo jih je nosila dvojna perut: narodni idealizem in duh vzajemnosti.

Naši narodni buditelji in javni delavci so se odlikovali po plamenem narodnem idealizmu. Z zanosnim navdušenjem in požrtvovalnostjo so se vrgli na borbo za pri znanje goriškim Slovincem temeljnih človečanskih pravic. Našemu človeku prav nič ni bilo darovano, vse si je moral z zobmi iztrgati. Stvariteljem slovenske goriške zgodovine: Valentinu Staniču in Matiji Vrtovcu, Stefanu Kocjančiču in Andreju Marušiču, Karlu Lavriču in Josipu Tonklijcu, Antonu Gregorčiču in Antonu Mahničju, Andreju Gabrščku in Henriku Tumi ter ostalim javnim delavcem, zlasti iz tega stoletja, so bili skupni — ne glede na njihove različne ideološke in politične poglede — isti narodni idealizem, enaka podjetna delavnost in ista voljnost, žrtvovati se za narodni blagor.

Slovensko ljudstvo na Goriškem se je pa s svoje strani odlikovalo po izredni zvesti skupne usode in vzajemnosti. Načelo: vsi za enega, eden za vse, jih je povezovalo v strnjeno enoto. Tesno združeni so si osvojili načelo samopomoči. V svoji sredi so začeli zbirati vinar za vinarjem, krono za krono, da bi si z lastnimi sredstvi ustvarili pogoje in ustrezne strukture za samostojno narodno življenje.

Na teh dveh nosilnih stebrih: na narodnem idealizmu izobražencev in na požrtvovalni vzajemnosti ljudskih množic je rasel naš narodni dom: boj za narodno emancipacijo, ustanavljanje socialnih in gospodarskih organizacij, razcvit prosvetne in kulturne dejavnosti.

Naj služi kot primer šolsko in vzgojno področje. Društvi »Sloga« (1883) in pozneje »Solski dom« (1897) sta si stavili v program zgraditi slovensko šolstvo v Gorici. Dr. Anton Gregorčič je predvsem ustanovil slovenske vrtnice v Gorici, nato ljudske šole in zatem še obrtne. Ali kako nuditi šolski pouk, če ni primernih učilnic, šolskih poslopj? Obrnil se je na slovensko ljudstvo in ga pozval, naj prispeče na pomoč z denarnimi prispevki. In dogodilo se je, da so si naši ljudje trgali kruh iz ust in ga dajali. S tem narodnim denarjem je dr. Gregorčič v nekaj letih zgradil kar štiri veličastna šolska poslopja: »Solski dom« (1898), »Mali dom« (1904), »S. Gregorčiča dom« (1908) in »Novi dom« (1910).

Toda šolska poslopja s slovenskim poukom niso bila dovolj. Le kako naj obiskujejo slovenske šole v Gorici otroci z dežele: s Krasa in Vipavske, s Tolminskega in Brd? Potrebni so bili zavodi, kjer bi stanovala in se vzgajala podeželska mladina ter hodila v goriške šole. Kakor je nadškof dr. F. B. Sedej ustanovil s prispevki vse škofije deško ali malo semenišče, tako sta vstali v Gorici dve društvi: »Slovensko Alojzijevešče« in »Slovensko sirotišče«, ki naj bi poskrbeli za otvoritev istoimenskih zavodov. Odbora teh društev sta se spet obrnila na slovensko narodno skupnost na Goriškem: Pomagajte nam, da si v Gorici zgradimo vzgojne zavode! In spet je vse narodno občestvo, zares vsi, katerih duha je Bog obudil, kar tekmovali v zbiranju darov, denarnih zneskov in vsako-

vrstne pomoči, da sta vstala v Gorici oba zavoda: Slovensko Alojzijevešče in Slovensko sirotišče.

A prišla je fašistična strahovlada, ki je uničila vse, kar je bilo slovenskega na Goriškem. Z zastraševanjem in nasiljem nam je iztrgala iz rok tudi ta šolska poslopja, tudi zavod Slovenskega Alojzijevešča. Iz splošni ruševin se je rešilo le Slovensko sirotišče, čeprav je bilo dolgo vrsto let zaplenjeno. Od prebogat narodne dediščine, ki so jo nam s tolikim trudom in žrtvami ustvarili naši dedje in očetje, nam ostaja še Slovensko sirotišče, ki se danes naziva Zavod sv. Družine in ki ga vodijo naše šolske sestre, plemenite vestalke ob tem narodnem plamenu in čuvarice najdražjega, kar ima naše ljudstvo, otrok in mladine.

Goriški rojaki! Odbor za zidanje novega zavoda vas prosi: Slovensko sirotišče je bilo vedno skupni dom naših otrok pa tudi dijakinj. Sedanja stavba je zastarela, oblasti so nam grozile z zaprtjem zavoda, morali smo pohiteti z graditvijo novega. Dela so zdaj v teku. Podprite nas z denarnimi prispevki! Gre za ustanovo, ki je bila last slovenskega ljudstva, vaša last, dom vaših otrok in mladine! Ne zapustite v tej težki uri Zavoda, ki je edini preostal od častiljive dediščine, ne zapustite ustanove, ki je toliko storila za naše otroke, in ki hoče tudi v bodoče nadaljevati s tem svojim poslanstvom!

(Darove pošljite na: Katoliški glas, Riva Piazzutta 18, ali na naslov: S. Ahacija Kacin, Zavod sv. Družine, Via D. Bosco 66, 34170 Gorizia).

Dr. Rudolf Klincec

Presenečenj ni konca

Leta 1967 je izšel v založbi ljubljanskega nadškofijskega ordinariata prevod knjige francoskega duhovnika Jean Claude Barreauxa »Poznaš Kristusa?« Jean Claude Barreau je postal veren pred dobrimi petnajstimi leti. Leta 1960 je prejel duhovniško posvečenje in deloval nato v Parizu kot kaplan in katehet.

Sedaj pa je poskrbel za svojevrstno presenečenje. Svojim prijateljem je sporočil, da je sv. očeta zaprosil, naj ga oprosti duhovniških obveznosti, ker bi se rad poročil. Pri tem je poudaril, da pri njem ne gre za krizo vere. Nima nič proti Cerkvi in bi ji rad še naprej služil.

Pariški nadškof kardinal Marty je svojim duhovnikom ob koncu duhovnih vaj omenil ta primer in prosil za blagototno presojanje. Dodal pa je: »Cerkev daje dispense od duhovniške službe, kar pa nikakor ne pomeni, da bi v bodoče ta služba mogla uspevati brez osebne duhovniške žrtve in zvestobe, ki sta tako pomembni in potrebni za reševanje duš.«

Franciškan na Japonskem

Na Japonskem deluje 260 franciškanov. Fred zdajno vojno sta franciškanke pošljali na Japonsko nemška skupina minoritov iz Fulde in kanadska iz Montreala. Po zmagi komunizma na Kitajskem pa so prišli na Japonsko tudi mnogi tamkajšnji franciškanški misijonarji. Do sedaj so bili franciškanški misijonarji odvisni od svojih matičnih provinc. Zadnje čase pa je bila ustanovljena samostojna japonska franciškanška provinca.

vednost zapeljala na ta kraj. Splačalo se je priti sem, zlasti ker je v nočnih urah z njega prelep razgled na obe mesti in na luči, ki odsevajo v Donavi.

Leta 1867 pa je prišlo med Madžari in Avstrijci do političnega sporazuma: ustanovljena je bila dvojna monarhija Avstro-

ogrska pod habsburško lotrinskim žezlom, cesar Franc Jožef I. pa je bil slovesno kronan za ogrskega kralja. Do razpada Avstro-ogrske sta se nato tako Dunaj kot Budimpešta izkazali kot kruti mačehi do ostalih narodov, ki so živeli v monarhiji. (se nadaljuje)

J. JK.

(12)

V KRALJESTVU SV. ŠTEFANA

Po Matijevi smrti je zavlada najprej poljski kralj jagelonskega rodu Vladislav II. Sledil mu je sin Ludvik II., ki pa je že leta 1526 padel pri Mohacu v Baranji v bitki s Turki. Tedaj se pojavi Habsburžan Ferdinand I. in postavi kot zakoniti dedič poljskih kraljev zahtevo po madžarskem prestolu. Toda od madžarskega kraljestva je po letu 1541 ostalo bora malo: razen Slovaške je vsa v turških rokah.

Sele leta 1687, ko so avstrijske čete dokončno pregnale Turke z ogrskega ozemlja, priznajo madžarsko plemstvo, velposestniki in državni stanovi na zboru v Bratislavi habsburški dinastiji pravico do madžarske krone. Avstrijski cesarji Marija Terezija, Jožef II., Leopold II. in Franc Jožef I. so istočasno madžarski kralji.

TRGOVINA ČEVLJEV

And. ČOTAR

GORICA - UL. RASTELLO 34 - TEL. 36-67

- ★ ZVEZA TRŽASKIH CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV vošči vsem pevkam in pevčcem vesel božič in srečno novo leto.
- ★ SLOVENSKO KARITATIVNO DRUŠTVO (SLOKAD) se ob bližajočih božičnih praznikih spominja vseh svojih dobrotnikov in zlasti tistih požrtvovalnih oseb, ki se žrtvujejo v poletnih mesecih naši mladini v blagor. Vošči vsem in še posebno otrokom, ki so letos preživeli počitnice v Dragli, vse dobro v novem letu.

★

- ★ SLOMSKOVIM ČASTILCEM, sodelavcem doma, v zamejstvu in v zdomstvu ter vsem, ki gmotno podpirajo zadevo beatifikacije škofa A. M. Slomška — posebno bolnikom in v stiski živečim — želi blagoslovljen božič, srečno in zdravlja polno novo leto 1972 na priprošnje božjega služabnika Slomška msgr. dr. F. H. Segula, postulator svetniškega postopka v Rimu.

★

- ★ ODBOR »KATOLISKEGA DOMA« V GORICI vošči blagoslovljene božične praznike in uspešno ter zdravlja polno novo leto vsem svojim dobrotnikom, sodelavcem in prijateljem tu in po svetu. Obenem se jim zahvaljuje za dosedanjo pomoč v upanju, da bodo še naprej podpirali to našo osrednjo ustanovo.

- ★ CERKVENI PEVSKI ZBOR V PODGORI ter vsi, ki se tam udeležujejo na prosvetno-kulturnem področju, pozdravljajo svoje rojake ob praznikih Gospodovega rojstva in jih želijo uspešno novo leto.

- ★ PROSVETNO DRUŠTVO »STANDREŽ« vošči svojim članom, somišljenikom in obiskovalcem predstav v župnijskem domu polnost božične radosti in božje varstvo v novem letu.

- ★ SLOVENSKO ALOJZIJEVIŠČE V GORICI vošči vsem dobrotnikom, sedanjim in bivšim gojencem in njihovim staršem blagoslovljene praznike in srečno novo leto.

- ★ MARIJINA DRUŽBA V GORICI pozdravlja vse članice tu in po svetu ter vošči njim in njihovim družinam mir in božji blagoslov v novem letu.

- ★ GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA vošči vsem svojim bralcem, tu in po svetu, blagoslovljen božič in sreče polno novo leto.

- ★ APOSTOLSTVO MOLITVE V GORICI vošči svoji po vsem svetu razširjeni družini obilo božjega veselja in miru.

- ★ III. RED SV. FRANCISKA V GORICI vošči vsem udom blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto.

- ★ SKPD »M. FILEJ« - GORICA želi vsem prijateljskim društvom na Goriškem, Tržaškem in Koroškem blagoslovljen božič in uspeha polno novo leto 1972.

- ★ SLOVENSKO KATOLISKO AKADEMŠKO DRUŠTVO (SKAD) V GORICI želi vesele božične praznike in srečno novo leto kolegom in vsem zamejskim Slovencem.

- ★ SLOVENSKI GORIŠKI SKAVTI želijo vsem slovenskim skavtom v zamejstvu in po svetu vesel božič in napredka polno leto 1972.

- ★ MOSKI PEVSKI ZBOR »M. FILEJ« IN MESANI PEVSKI ZBOR »L. BRATUŽ« IZ GORICE voščita vsem prijateljskim zborom na Goriškem, Tržaškem in Koroškem vesel božič in uspehov polno novo leto.

- ★ SKPD »F. B. SEDEJ« IZ STEVERJANA vošči vsem članom, prijateljem in znanecem doma in po svetu vesele božične praznike in srečno novo leto 1972.

- ★ KATOLISKO PROSVETNO DRUŠTVO »HRAST« IZ DOBERDOBA želi ob praznikih Gospodovega rojstva vsem članom in prijateljem krščansko preživete praznike in božje varstvo v letu 1972.

- ★ SPORTNO ZDRUŽENJE OLYMPIA želi vsem članom, prijateljem in dobrotnikom blagoslovljene praznike in uspehov polno novo leto.

- ★ KMEČKO DELAVSKA ZVEZA V STEVERJANU pozdravlja vse svoje člane ob božičnih praznikih in jim želi uspešno novo leto.

RADIO TRST A

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 26. dec. 1971 do 1. jan. 1972

Nedelja: 8.05 Slovenski motivi. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Glasba za orgle. 11.15 M. Peterlin: »Deklica pod božičnim dreveščkom«. Mladinska igra. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 in 13.30 Glasba po željah. 15.45 Miniaturni koncert. 16.30 Sport in glasba. 17.30 »Zvonovi«. Dram. zgodba. 18.50 Dunajski motivi. 19.30 Bednarik: »Pratika«. 20.30 Sedem dni v svetu. 21.00 Naši kraji in ljudje v slovenski umetnosti.

Ponedeljek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Pomenek s poslušavkami. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Slavni dirigenti. 18.50 Italian Jazz Quartet. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 19.40 Zbor »Zardine« iz Pontafila. 20.30 Pesmi brez zatona. 21.00 Kulturni odmevi.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Bednarik: »Pratika«. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 18.55 Veliki mojstri jazza. 19.10 Pesniški svet S. Kosovela. 19.20 Otroci počijo. 19.30 Nekoč je bilo... 19.45 Nemške ljudske pesmi. 20.30 Bugamelli: »Vodnjak«, opera. 21.25 Melodične popevke.

Sreda: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 11.50 Harmonikar Frontiere in njegov oktet. 12.10 Liki iz naše preteklosti: »Breda Šček«. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 19.10 Higiena in zdravje. 19.40 Fantje izpod Grmade pojejo božične pesmi. 20.30 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 11.50 Na elektronske orgle igra Gregor. 12.10 Pod zvonom cerkve sv. Ivana v Gorici. 17.00 Tržaški mandolinski ansambel. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Nove plošče resne glasbe. 19.10 Pisani balončki, rad. tednik za najmlajše. 19.45 Zbor regensburške stolnice. 20.30 J. Peláez: »Slepčeva romanca«.

Petek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Pomenek s poslušavkami. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Sodobni slovenski skladatelji. 19.10 Slovenski narčni dokumenti (13) Kolede s tržaške okolice. 19.40 Moški vokalni oktet »Galus« iz Ljubljane. 20.30 Gospodarstvo in delo. 20.45 Lesjakov kvartet. 21.00-24.00 Velik Silvestrov ples.

Sobota: 9.05 Slovenski motivi. 8.30 Z glasbo v novo leto. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.00 Letni časi in mesci v poeziji. 11.15 Z. Saksida: »Življenje, najlepši dar«. Mlad. rad. igra. 11.35 Božični motivi. 12.00 Operne uverture. 15.30 Izbor pomembnih sporedov leta 1971. 16.30 Popoldanski ples. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Simf. koncert. 19.10 Družinski obzorik. 19.25 Protagonisti popevke. 19.40 Zbor »E. Adamič« iz Ljubljane. 20.30 Teden v Italiji. 20.45 »Klik-klak«, radijska revija.

Ob praznikih miru, ljubezni in dobrote želi TRŽASKA KREDITNA BANKA vsem rojakom tu, v domovini in zamejstvu obilje notranjega zadovoljstva in jih vabi, da se z zaupanjem poslužujejo njenega poslovanja

Vsem svojim gostom, prijateljem in znanecem želimo

vesele božične praznike ter srečno in veselo novo leto 1972!

Hotel BLED in Hotel DANIELA

Roma - Rim, ul. S. Croce in Gerusalemme 40

Lastnik: VINKO LEVSTIK

URARNA IN ZLATARNA

Vizintin Jožef

GORICA - UL. MONACHE 9

TRGOVINA ČEVLJEV

ALPINA

GORICA - CORSO VERDI 78 - TEL. 25-17

TRGOVINA Z ELEKTRICNIM IN SANITARNIM MATERIALOM

Koren Stanislav

GORICA - UL. MATTIOLI 11 - TEL. 32-71

Tvrdba

Prinčič Ivan

K R M I N (CORMONS) - TEL. 61-21

TOVARNA POHIŠTVA IN TRGOVINA Z LESOM

vošči vsem svojim cenjenim potrošnikom dobaviteljem, prijateljem in znanecem vesele božične praznike in srečno novo leto

NAJVEČJA IZBIRA

ŽENSKIH, MOSKIH IN OTROŠKIH OBLAČIL

Konfekcija Moncaro

GORICA - Corso Verdi, 117

Ugodna zamenjava, cene zmerne, prvovrstna kakovost blaga, najmodernejši izdelki

Obiščite nas, ne bo Vam žal!

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
S. P. A.
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
GLAVNICA LIR 600.000.000 — VPLAČANIH LIR 300.000.000

Tekoči računi — hranilne vloge — krožni čeki varnostne skrinjice — neprekinjena blagajna

Dopisniki po vsej Italiji

MENJAVA VSEH TUJIH VALUT

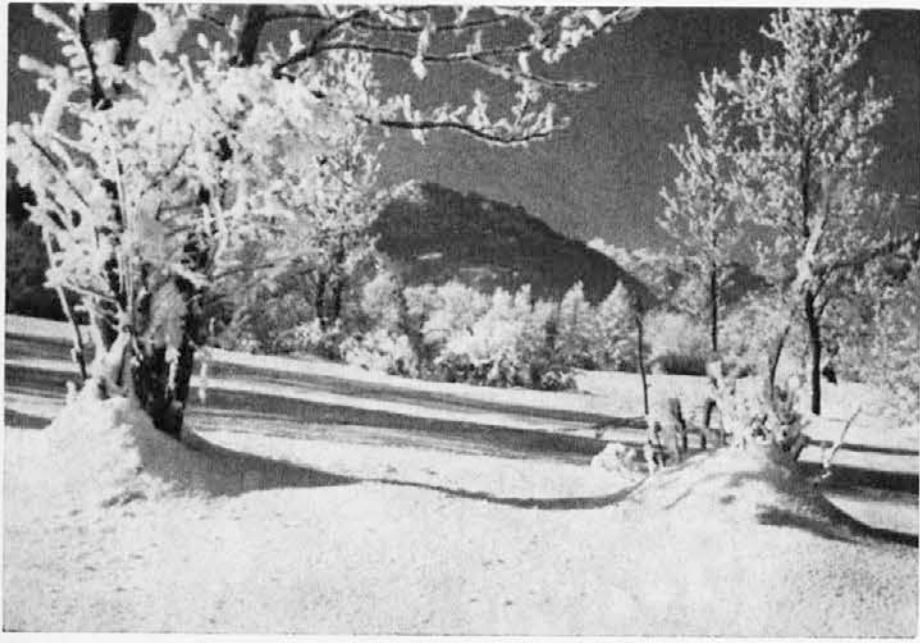
TRST

Brzjavni naslov: Bankred

UL. F. FILZI št. 10

Tel. 38-101 — 38-045

Za božič in novo leto 1972 čestitajo in pozdravljajo:

TVRDKA

TERPIN

IMPORT - EXPORT

Bogata zaloga kmetijskih strojev

Duca d'Aosta 42 - Tel. 87-218
GORICA

Kmečka banka

GORICA, - ul. Morelli 14 - tel. 2206

Vam nudi ugodne pogoje za trgovske posle in bančne usluge (tekoči računi, vezane in proste hranilne vloge, posojila, vnovčenje in diskontiranje trgovskih menic, posli z inozemstvom, nakup tuje valute, plačevanje davkov in tako dalje)

TVRDKA

Košič Benedikt

V obnovljenih prostorih v pritličju in v prvem nadstropju dobite zelo veliko izbiro vseh vrst obutev.

Tel. 5162 GORICA Ul. Rastello 1

TRGOVINA

A. Pertot

TRST
ul. Ginnastica 22 - tel. 795998

želi svojim cenjenim odjemalcem v srčnem miru in polnem zdravju preživete praznike Gospodovega rojstva

TVRDKA

VETRIH

UVOZ - IZVOZ

Velika zaloga nafte, gazolija za centralno kurjavo ter kerozena

GORICA, ul. Lantieri 5 - tel. 2527 MOSA, ul. Isonzo 9/b

PEKARNA - SLASČICARNA

VIATORI

Vse, kar potrebujete za vsakdanjo oskrbo in vse kar si želite ob raznih pogostitvah ter svečanostih družinskega in društvenega značaja, dobite v največji izbiri v naših goriških prodajalnah

GORICA

Tel. 26-45

Ticozzi Federico

POSLOVALNICA TRAKTORJEV »FORD«
IN KOSILNIC »BCS«

GORICA, tel. 23-02

Piazza della Vittoria 6 (Travnik)

TRGOVINA

z jestvinami in
z vsemi kmetijskimi
potrebščinami

Karel Komjanc

Bukovje 6 - Tel. 81-108

ŠTEVERJAN

URARNA IN ZLATARNA

ŠULIGOJ

Ul. Carducci 49 - tel. 56-57

GORICA

TVRDKA

Anton Koren

IZDELAVA STEKLA

Podružnici:
Corso Italia 42 in ul. Bellinzona 5
GORICAGlavna trgovina:
Ul. Carducci 6
tel. 22-34

DROGERIJA

VIDA

GORICA - ul. Seminario 10 - tel. 28-87

TRGOVINA

AI SETTE NANI

(PRI SEDMERIH PALČKIH)

V ulici IX Agosto 2/D - tel. 35-54

BOGATA IZBIRA OTROŠKE KONFEKCIJE
OTROŠKI ARTIKLI IN NAJMODERNEJŠE
OTROŠKO POHISTVO

★

Kerže

HISNE IN KUHNJSKE
POTREBŠČINETrg S. Giovanni 1 Tel. 35-019
TRSTTRGOVINA Z JESTVINAMI
IN MESANIM BLAGOM

OSKAR KOVIC

PEC 20 Tel. 88016

Vesele božične praznike
in srečno novo leto želi

GOSTILNA »PRI MIRKOTU«

SOVODNJE OB SOCI

Elia Čuk

Kolesa, motorna kolesa, radijski
sprejemniki, šivalni stroji,
pritikline

GORICA, Trg Cavour 9 Tel. 35-36

TRGOVINA »AGRARIA«

(Pri Darkotu)

GORICA Ul. Carducci 45

Klobučarna LEBAN

Velika izbira
moških in otroških klobukov
znamke »Barbisio« in »Panizza«
ter čepic in dežnikov

Ul. Rastello 54 GORICA

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca:
Trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k
temu dodati 8% davek za registrski urad.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Tiskarna BUDIN

GORICA - Riva Piazzutta 18 - Tel. 26.76